

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení hospodaření vybraných obcí Olomouckého kraje
v oblasti komunálních služeb

Evaluation of the Financial Management of Selected Municipalities of Olomouc
Region in the Field of Municipal Services

Student: Lenka Klimková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Valašské Meziříčí 2019

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student:

Lenka Klimková

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Téma:

Zhodnocení hospodaření vybraných obcí Olomouckého kraje v oblasti
komunálních služeb
Evaluation of the Financial Management of Selected Municipalities of
Olomouc Region in the Field of Municipal Services

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Obec a komunální služby
3. Analýza vybraných obcí a komunálních služeb
4. Zhodnocení vybraných komunálních služeb, návrhy a doporučení
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOVAIRD, A. G. and Elke LOFFLER. *Public management and governance*. 3rd ed. New York: Routledge, 2016. 446 p. ISBN 978-0415501866.

HALÁSKOVÁ, Martina. *Veřejná správa a veřejné služby v zemích Evropské unie*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2012. 181 s. ISBN 978-80-248-2808-4.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

KIZLINK, Juraj. *Odpady: sběr, zpracování, využití, zneškodnění, legislativa*. 3., upr. a rozš. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2014. 483 s. ISBN 978-80-7204-884-7.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 23.11.2018

Datum odevzdání: 10.05.2019

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.
Přílohu č. 2, danou mi k dispozici jsem samostatně doplnila.

Ve Valašském Meziříčí dne 4. července 2019

.....
Lenka Klimková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Davidu Lenertovi, Ph.D., MBA, za jeho odborné vedení, konzultace, vstřícný přístup a veškerý čas, který mi věnoval. Dále bych chtěla poděkovat všem zaměstnancům městských úřadů a technických služeb, kteří se zabývali vyřízením mých žádostí o informace a tyto informace mi poskytli.

Lenka Klimková

OBSAH

1	Úvod.....	5
2	Obec a komunální služby	7
2.1	Charakteristika obce	7
2.1.1	Orgány obce a jejich činnost.....	11
2.1.2	Finance a rozpočet	15
2.1.3	Příjmy územních rozpočtů	17
2.1.4	Výdaje územních rozpočtů	20
2.2	Komunální služby	21
3	Analýza vybraných obcí a komunálních služeb	26
3.1	Způsob shromažďování dat a jejich využití v analýze.....	26
3.2	Zvolené komunální služby ve členění dle rozpočtové skladby.....	28
3.3	Charakteristika regionu	30
3.4	Analýza vybraných obcí a komunálních služeb	32
3.4.1	Město Jeseník	33
3.4.2	Statutární město Olomouc	39
3.4.3	Statutární město Prostějov	46
3.4.4	Statutární město Přerov	52
3.4.5	Město Šumperk.....	58
4	Zhodnocení vybraných komunálních služeb, návrhy a doporučení	64
4.1	Zhodnocení vybraných komunálních služeb	64
4.1.1	Podíl výdajů za komunální služby k celkovým výdajům.....	64
4.1.2	Výdaje na komunální služby v přepočtu na jednoho obyvatele ...	65
4.1.3	Silnice a pozemní komunikace	67
4.1.4	Veřejné osvětlení	69
4.1.5	Pohřebnictví.....	71
4.1.6	Sběr a svoz odpadů.....	73

4.1.7 Veřejná zeleň.....	75
4.2 Návrhy a doporučení	76
5 Závěr	79
Seznam použité literatury.....	81
Seznam zkratk	84
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 ÚVOD

Zajištění komunálních služeb v obci je jednou z důležitých částí v plnění veřejných úkolů. Efektivní zajištění těchto služeb, patřící do samostatné pravomoci obce, vytváří podmínky pro kvalitní život každého z občanů.

Tématem práce je zhodnocení hospodaření vybraných obcí Olomouckého kraje v oblasti komunálních služeb, konkrétně obcí Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk, se zaměřením na jejich hospodaření v letech 2013 – 2017.

Cílem bakalářské práce je provést analýzu a zhodnocení vybraných obcí a komunálních služeb, zjistit jak obce v této oblasti, v daném období hospodařily a nalézt a doporučit jim možné úspory.

Výše uvedené obce byly vybrány jakožto bývalá sídla okresů Olomouckého kraje. Tato okresní města svou činnost sice 31. prosince 2002 ukončila, ale na jejich území stále sídlí okresní soudy, okresní zastupitelství a jiné státní instituce.

Zvolenými komunálními službami jsou Silnice a pozemní komunikace, Veřejné osvětlení, Pohřebnictví, Sběr a svoz odpadů a Veřejná zeleň.

Hlavními podklady, týkající se struktury majetku zvolených komunálních služeb, z nichž tato bakalářská práce vychází, jsou informace získané přímo na městských úradech a technických službách daných měst.

Finančním podkladem, je výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad - FIN 2-12M, který je spolu s jinými výkazy každoročně povinně zveřejňován na informačním portálu Ministerstva vnitra – Monitor a umožňuje volný přístup k rozpočtovým a účetním informacím. Dalšími podklady byly závěrečné účty a výroční zprávy měst a technických služeb.

V rámci této práce je použita rešerše odborné literatury, deskripce, a na základě zjištěných poznatků komparace.

Bakalářská práce je koncipována na část teoretickou a část praktickou. Teoretická část je tvořena kapitolou druhou, ve které je podrobněji rozvinut legislativní rámec, vymezeny základní pojmy, jako je obec, občan, představeny jednotlivé orgány, finanční systém obce, popsány příjmy a výdaje obcí a na konci kapitoly charakterizovány zvolené komunální služby.

Praktická část, navazující na část teoretickou, obsahuje kapitolu třetí a čtvrtou. V úvodu třetí kapitoly je popsán způsob shromažďování dat a jejich využití v analýze, dále jsou dle rozpočtové skladby rozčleněny zvolené komunální služby a charakterizován region, ve kterém se sledované obce nachází.

Další část této kapitoly je věnována analýze vybraných obcí, kde je v úvodu každá z obcí představena a dále u každé z nich vyčísleno, jaký objem finančních prostředků vynakládá na danou komunální službu, včetně přepočtu těchto nákladů na jednoho obyvatele. Zároveň tato kapitola obsahuje i procentuální vyjádření podílů obce na dané komunální služby k výdajům celkovým.

U komunální služby Sběr a svoz odpadů je vyčísleno, kolik daná obec vybere na poplatku za komunální odpad, od osob povinných k platbě tohoto poplatku a zda a v jaké výši tyto získané finanční prostředky pokryjí výdaje, které obec na zajištění této služby vynakládá.

V úvodu čtvrté kapitoly, která navazuje na zjištění získaná v kapitole předešlé je pozornost věnována zhodnocení vybraných rozpočtových výdajů komunálních služeb, a to mezi všemi sledovanými obcemi.

Na začátku kapitoly je pomocí grafu znázorněn podíl výdajů k celkovým výdajům daných obcí a dále srovnány výdaje na komunální služby v přepočtu na jednoho obyvatele obce. Poté je zhodnocena každá z komunálních služeb zvlášť a rovněž pomocí grafů znázorněno jaký objem finančních prostředků na danou komunální službu obce vynaložily a to v přepočtu na jednoho obyvatele a v přepočtu na počet, délku a případně rozlohu, v rámci které komunální službu zajišťují.

V závěru této kapitoly jsou uvedeny návrhy a doporučení, díky kterým by sledované obce v oblasti zhodnocovaných komunálních služeb mohly nalézt možné úspory.

Pátou kapitolu tvoří závěr, kde jsou shrnuty dosažené výsledky.

2 OBEC A KOMUNÁLNÍ SLUŽBY

2.1 Charakteristika obce

Dle ustanovení § 1 a § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce, veřejnoprávní korporací disponující vlastním majetkem a pečuje o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem.

Podle Ústavy České republiky je obec tvořena třemi základními pilíři, a to:

- územím, na kterém je samospráva vykonávána,
- občany podřazenými územnímu samosprávnému celku,
- samosprávou – existencí územního samosprávného celku jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů.

(Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 12)

Obec jako veřejnoprávní korporace je, respektive měla by být, reprezentantem veřejných zájmů, zájmů občanů (a ostatních subjektů, firem) daného území společenství. Zohledňuje místní zvláštnosti, zájmy a preference obyvatel, kteří žijí na jejím území. Pokud rozhoduje o záležitostech místního veřejného zájmu někdo jiný než obec, v řadě případů je obec ze zákona účastníkem příslušného řízení (např. stavebního řízení), nebo má alespoň právo vyjádřit se k připravovanému rozhodnutí (např. k vydání stavebního povolení pro stavbu továrny, jejíž produkce bude mít vliv na životní prostředí apod.). (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 137, 138)

Obec může k plnění svých úkolů zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce jako zařízení bez právní subjektivity, pokud zákon č. 128/2000 Sb., o obcích nestanoví jinak. V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Dle § 151, odst. 2

zákona o obcích je městem také obec, která byla městem ke dni nabytí účinnosti zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení).

Město může vzniknout, sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městem. Obec je městysem, pokud tak stejně jako v případě města stanoví předseda Poslanecké sněmovny. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Statutárními městy jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav, Prostějov a Třinec. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Území obce

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích vymezuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Každá část území České republiky je tak součástí území některé obce, pokud nestanoví zákon jinak. Výjimku tvoří vojenské újezdy, kde samospráva není. Území jednotlivých obcí z kartografického hlediska vymezují katastrální území. U malých obcí jde většinou o jediné katastrální území totožné s administrativním územím obce, zatímco u větších se může skládat i z více katastrálních území. Z tohoto hlediska není z formální stránky v pořádku definovat územní působnost obce katastrem obce. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 12)

Každá obec v ČR je začleněna do správního obvodu okresu a do územního samosprávného celku - kraje - tzn. z hlediska jejího území, nikoliv samostatné působnosti, kdy je suverénní a nepodléhá kraji. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 134)

Zákon také upravuje otázku vzniku nové obce. Podle současné právní úpravy může nová obec vzniknout několika způsoby a to

- sloučením dvou nebo více obcí, které spolu sousedí, na základě jejich dohody; nová obec však nevzniká, pokud nejde o sloučení obcí, ale o připojení obce k jiné obci,
- oddělením části obce,
- zrušením nebo změnou vojenského újezdu.

O sloučení obcí nebo o připojení jedné obce k jiné rozhoduje dohoda zastupitelstev obou obcí a ta musí být zároveň potvrzena kladným výsledkem místního referenda. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Občané obce

Občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu.

Občan obce, který dosáhl věku 18 let, má právo:

- volit a být volen do zastupitelstva obce,
- hlasovat v místním referendu,
- vyjadřovat se k návrhu rozpočtu a k závěrečnému účtu obce za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně ve stanovené lhůtě, nebo ústně na zasedání zastupitelstva obce,
- nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu obce za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, do usnesení rady, výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce a pořizovat si z nich výpisy,
- požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce; je-li žádost podepsána nejméně 0,5% občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Mimo práva volit, být volen a hlasovat v místním referendu má stejná práva i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost.

Samospráva

Obce získaly četný rozsah mnoha kompetencí a vykonávají řadu činností, které jsou stanoveny v odpovídajících zákonech a jiných předpisech. Složitost a obsáhlost činností předpokládá značné znalosti a zkušenosti představitelů obcí. Významné je poznamenat, že jednotlivé činnosti lze zařadit do dvou skupin podle působnosti - samostatné a přenesené. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 19)

Jak již bylo zmíněno v úvodu kapitoly, obec je definována jako veřejnoprávní korporace. Ze zákona je tak nadána způsobilostí vstupovat do právních vztahů, vystupovat v nich svým jménem a nést odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Důležitým faktem je, že právní osobnost a svéprávnost se vždy pojí s územními samosprávnými celky jako takovými, nikoliv s jejími orgány. Z toho plyne, že v právních jednáních musí vystupovat vždy obec. Samospráva je jednou z větví veřejné správy, jde o souhrn veřejně prospěšných činností, které sledují zájem obce a jejích občanů. Obce díky spojenému modelu veřejné správy, který je aplikován v České republice, tak vykonávají dvojí působnost a to samostatnou působnost, tedy samosprávu a přenesenou působnost, tedy státní správu. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 13)

Samostatná působnost

Obec plní samostatnou působnost obce v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, tzn. má určité, zákonem upravené pravomoci. Obec jako územní společenství občanů má právo na samosprávu, právo samostatně rozhodovat v mnoha oblastech veřejné správy – a to ve věcech územní samosprávy. Obec vykonává veřejnou správu v samostatné působnosti, tzn. volené orgány obce, které svým rozhodnutím svěřují vlastní realizaci svým výkonným orgánům. Orgány rozhodují za občana, neboť v rozhodování zastupují občana (ne vždy si to však v praxi uvědomují). (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 134)

Právo na samosprávu (samostatná působnost) je zaručena Ústavou České republiky a stát může do činnosti územních samosprávných celků zasahovat, jen když to vyžaduje ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem. Stěžejním právem, vyplývajícím ze samostatné působnosti, je právo na vlastní majetek obce a na hospodaření podle vlastního rozpočtu. Při výkonu samosprávy neexistuje podřízenost obce jinému orgánu. Obec při výkonu veřejné správy vystupuje vůči ostatním fyzickým a právnickým osobám v pozici vykonavatele, tedy jednostranně ukládá povinnosti, zákazy, příkazy a jejich plnění si vynucuje sankcemi. K tomu je obec obdařena různými nástroji. Samostatná působnost dále zahrnuje záležitosti, které ji svěřil zákon a to například vydávání obecně závazných vyhlášek obce, zřizování školských zařízení či obecní policie. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 13, 14)

Přenesená působnost

Přenesenou působnost (výkon státní správy) vykonávají výkonné orgány obcí a jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy i krajským úřadem. V praxi je obtížné oddělit financování samostatné a přenesené působnosti. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 134)

Dle § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, obdrží obce ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.

V přenesené působnosti obec vydává nařízení obce, vede správní řízení a přitom se řídí zákony a jinými právními předpisy. Dozor nad vydáváním a obsahem nařízení obcí a usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí v přenesené působnosti vykonávají krajské úřady. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Po reformě veřejné správy se rozlišují tři typy obcí podle toho, jak velký rozsah výkonu státní správy jim byl svěřen.

- obce I. typu se základním rozsahem státní správy,
- obce II. typu s pověřenými obecními úřady,
- obce III. typu s rozšířenou působností.

(Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 14)

Obce s pověřeným úřadem a obce s rozšířenou působností jsou stanoveny v příloze č. 1 a 2 zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

2.1.1 Orgány obce a jejich činnost

Zákon o obcích vymezuje orgány obce. Rozhodování těchto orgánů se řídí pravidlem většiny.

Jak je uvedeno v § 67 až § 111 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, orgány obce jsou:

- zastupitelstvo obce,
- rada obce,
- starosta,
- obecní úřad.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán, ve městě jeho funkci plní zastupitelstvo města, v městské části města zastupitelstvo městské části, v Praze zastupitelstvo hlavního města Prahy.

Zastupitelstvo obce má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti. Může rozhodovat ve všech samosprávných záležitostech kromě těch, které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje jako vyššího územního samosprávného celku. Členy zastupitelstva obce jsou zvolení zástupci jednotlivých politických stran v obci, případně i nezávislí členové. Jsou voleni v komunálních volbách na dobu čtyřletého volebního období. Zvolení členové zastupitelstva volí ze svých členů starostu, místostarosty a členy rady obce (města). (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 139)

Počet členů je stanoven tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městě, městském obvodu, městské části a městysu:

nad 500 obyvatel	5 až 15 členů,
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů,
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů,
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů,
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů,
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů.

Přestože obecné právní postavení z hlediska mandátu je podle zákona o obcích stejné, zákon rozlišuje tzv. uvolněné a neuvolněné členy zastupitelstva obce. Rozdíl spočívá zejména v odlišném způsobu odměňování. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 15)

Zastupitelstvo obce v rámci samostatné působnosti (samosprávné) rozhoduje a schvaluje zejména:

- program rozvoje územního obvodu obce, rozpočet obce a závěrečný účet obce za uplynulé rozpočtové období (tj. kalendářní rok), schvaluje rozpočtový výhled (prognózu),
- rozpočtová opatření,

- výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu, musí však respektovat příslušné předpisy,
- výši odměn starosty a členů zastupitelstva podle přílohy k zákonu o státním rozpočtu na příslušný rok,
- přijetí nebo převzetí úvěru, půjčky, převzetí dluhu,
- poskytnutí půjčky,
- smlouvy o poskytnutí dotace,
- emisi komunálních obligací,
- založení, zřízení nebo zánik svých organizačních složek,
- založení obchodních společností,
- vstup obce do zájmových sdružení právnických osob,
- vstup obce nebo vystoupení obce ze svazku obcí, vklady peněžité i nepeněžité do svazku obcí,
- udělení čestného občanství a cen obce,
- zřízení obecní (městské) policie,
- obecně závazné vyhlášky v rámci samostatné působnosti.

(Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 139, 140)

V řadě rozhodnutí musí respektovat ustanovení zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

V pravomoci zastupitelstva obce je rozhodovat i o majetkových záležitostech:

- o nabytí a převodu nemovitostí,
- o převodu bytů a nebytových prostor v majetku obce,
- o bezúplatném převodu movitých věcí a peněz,
- o zastavení nemovitých věcí a zřízení věcného břemene,
- o zastavení movitých věcí nebo práv,
- o dohodách o splátkách s lhůtou splatnosti nad 18 měsíců,
- o peněžitých nebo nepeněžitých vkladech do obchodních společností, do s. r. o., svazku obcí apod.,
- o zřízení práva hospodaření s majetkem,
- předání majetku do odborné péče na základě smlouvy, za příslušnou odměnu, která kryje náklady na péči o svěřený majetek.

(Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 140)

Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti obce (výkonu státní správy) rozhoduje, jen stanová-li tak zákon. Počet členů rady obce je lichý, v současné době nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva, přičemž počet může být 5-11 členů. Rada obce se nevolí tehdy, má-li zastupitelstvo obce méně než 15 členů. Radu obce tvoří starosta a jeho zástupci – místostarostové a další členové, ve velkých městech primátor, náměstci primátora a ostatní členové. Jednání rady obce jsou neveřejná. Rada obce vydává spolu s obecním úřadem nařízení obce v rámci přenesené působnosti na základě zákonného zmocnění. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 140)

Starosta a jeho zástupci – místostarostové

Starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek. Ze své činnosti je odpovědný zastupitelstvu obce. Uznává se za statutární orgán obce. V případě, že není v obci zřízena funkce tajemníka, plní jeho funkce starosta. Starosta řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele. Setrvává ve své funkci až do zvolení nového starosty. Připravuje, svolává a řídí schůze zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje usnesení společně s dalším pověřeným členem. Odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce. Jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu. Místostarosta, ve městech náměstek primátora, zastupuje starostu při jeho nepřítomnosti. (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 140)

Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta. Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Obecní úřad v samostatné působnosti plní zvláště úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada obce, a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Obecní úřad však zejména vykonává přenesenou působnost svěřenou obci s výjimkou věcí patřících do působnosti jiného orgánu, nebo které jsou delegovány na komise rady. V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou

působností se funkce tajemníka obecního úřadu zřizuje ze zákona, ostatní obce si mohou tuto funkci zřídit podle své potřeby. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 18, 19)

2.1.2 Finance a rozpočet

Územní samospráva zabezpečuje řadu úkolů, nejdůležitější však jsou úkoly ekonomické povahy, tzn. zabezpečování různých druhů veřejných statků. Důležitým finančním nástrojem zabezpečování úkolů územní samosprávy včetně financování potřeb jsou rozpočty jednotlivých článků územní samosprávy, případně další mimorozpočtové účelové fondy, které tvoří finanční systém územní samosprávy. Ačkoli územní samospráva má poměrně velké rozhodovací pravomoci, musí být ovlivňována ve finanční oblasti státem a musí být v souladu s koncepcí hospodářské a stabilizační politiky státu. Územní samospráva musí dodržovat fiskální disciplínu. (Peková, 2011, s. 205)

Územní rozpočet obce

Na obecní rozpočet lze nahlížet jako na finanční plán, určující předpokládané příjmy a výdaje. Každá obec je povinna sestavit a schválit svůj rozpočet na období jednoho kalendářního roku. Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním a při zpracování rozpočtu obec vychází ze střednědobého výhledu rozpočtu. Střednědobý výhled rozpočtu umožňuje obcím nastavit dlouhodobou udržitelnost financí, vymezit finanční možnosti municipality, zajistit zdravý vývoj financí a schopnost územního samosprávného celku dostát svým závazkům. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 39)

Samotnou tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů obcí upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Rozpočtová skladba

Dle § 1, odst. 1 vyhlášky ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, uplatňuje jednotné třídění příjmů a výdajů:

- a) v rozpočtech organizačních složek státu,
- b) při sledování plnění státního rozpočtu,
- c) při sledování tvorby a čerpání rezervního fondu organizačních složek státu,

- d) v rozpočtech státních fondů,
- e) při pohybech na účtech pro řízení státního dluhu,
- f) při plánovaných a skutečných pohybech na účtech rozpočtů a i peněžních fondů obcí, krajů, regionálních rad regionů soudržnosti a dobrovolných svazků obcí s výjimkou fondů cizích prostředků, fondu sdružených prostředků a fondu podnikatelské činnosti.

Rozpočtová skladba je systematické, jednotné a přehledné třídění, které umožňuje:

- zabezpečit jednotnost a přehlednost rozpočtů,
- analyzovat příjmy a výdaje v rozpočtové soustavě,
- sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím tzv. konsolidace, která umožňuje eliminovat riziko několikanásobného načítání určité operace, např. v případě dotací,
- analyzovat hospodaření a krytí schodku příslušného územního rozpočtu, resp. způsob využití přebytku hospodaření,
- zajistit potřebné informace.

Třídění příjmů a výdajů územních rozpočtů respektuje zásady jednotnosti a závaznosti, dlouhodobé stability, srozumitelnosti a kompatibility. (Peková, 2011, s. 222)

Příjmy a výdaje územních rozpočtů jsou závazně a systematicky tříděny z několika hledisek třídění:

- odpovědnostní, které je však pro obce a kraje nepovinné,
- druhové třídění příjmů a výdajů umožňuje propojení na účetnictví, je důležité z hlediska rozpočtové politiky a je základem třídění. Týká se všech peněžních operací, které se třídí až na jednotlivé položky,
- odvětvové třídění vychází z účelů, na které se vynakládají finanční prostředky z rozpočtu v souvislosti se zajišťováním potřeb. Využívá čtyřmístný kód třídění na skupiny, které se dále dělí na oddíly, které se člení na pododdíly a ty se pak dále člení na čtyřmístné paragrafy,
- konsolidační. (Peková, 2011, s. 410, 411, 413)

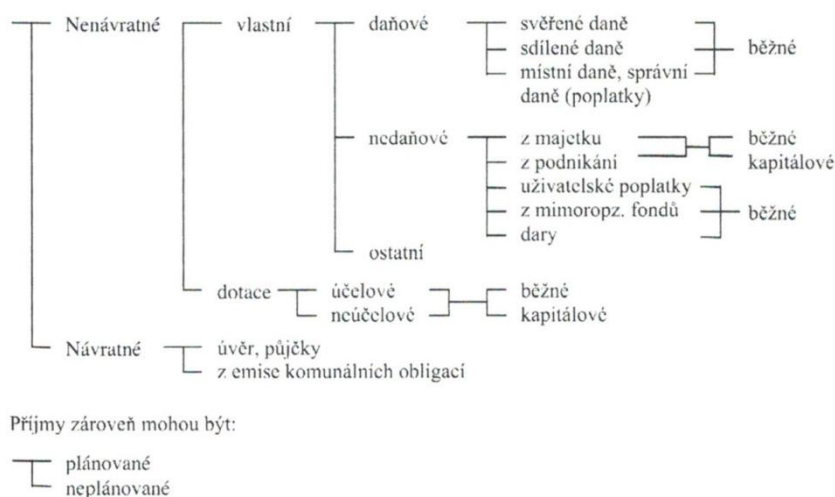
2.1.3 Příjmy územních rozpočtů

Ačkoliv se dle §7 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů vyjmenované spektrum příjmů zdá být široké, velká většina obcí musí spoléhat zejména na podíly z celostátně vybraných daní.

Příjmy obecního rozpočtu je možné dělit z několika hledisek a to na vlastní a přijaté, běžné a kapitálové, návratné a nenávratné a na daňové a nedaňové. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 44)

Podrobnější členění příjmů je zobrazeno na obrázku 2.1

Obrázek 2.1 Příjmy rozpočtu obce

Zdroj: PEKOVÁ, J., Finance územní samosprávy. (2011, str. 241)

Příjmy daňového charakteru

Příjmy územních rozpočtů jsou různorodé, ve většině zemí největší podíl v celkových příjmech tvoří daňové příjmy. (Peková, 2011, s. 237)

Daňové příjmy obec získává na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (tzv. RUD) a zahrnují zejména daně sdílené.

Zákon o rozpočtovém určení daní rovněž vymezuje, které daně jsou výlučně příjmem obcí. Hovoříme pak o výlučných (svěřených) daních. Obce získávají výlučně do svých rozpočtů výnos daně z nemovitých věcí a výnos daně z příjmů právnických osob, kdy poplatníkem je příslušná obec.

Mezi další daňové příjmy patří zejména výnosy z místních poplatků, správních poplatky, platby vztahující se k ochraně životního prostředí a dále sdílené výnosy z odvodu loterií a jiných podobných her, které mají od roku 2017 podobu daně z hazardních her. Příjmy daňového charakteru patří mezi nenávratné zdroje a o použití těchto prostředků rozhoduje zastupitelstvo samo. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 44)

Místní poplatky

Místní poplatky se rovněž řadí mezi daňové příjmy a i o využití těchto zdrojů rozhoduje pouze zastupitelstvo obce.

Místní poplatky mají fakultativní charakter, což znamená, že zastupitelé sami rozhodnou, zda se budou na území obce vybírat. Poplatky obec zavádí schválenou obecně závaznou vyhláškou a poměr nákladů na jejich správu a výtěžnost by měl představovat jedno ze základních kritérií pro jejich zavedení či nezavedení. Obec může obecně závaznou vyhláškou rozšířit okruh osvobození, diferencovat sazbu nebo upřesnit podmínky pro placení, nicméně se vždy musí pohybovat v mezích, které jsou dány v zákoně o místních poplatcích. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 44)

Dle § 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích mohou obce vybírat tyto místní poplatky

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného,
- e) poplatek z ubytovací kapacity,
- f) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- g) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- h) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří nezanedbatelnou část příjmů. Jde o příjmy, které neplynou z nějaké povinnosti uložené zákonem, ale z aktivity obce či jiných subjektů ve prospěch obce. Pokud obec vlastní dostatečně velký majetek, významně to posiluje jeho ekonomickou a politickou nezávislost. Povinnost účelného a hospodárného využívání majetku vyplývá přímo z § 38 zákona 128/2000 Sb., o obcích. Zastupitelé by měli zvažovat mezi výhody jednorázového příjmu u prodeje a možností trvalých příjmů z využívání obecního majetku. Neuvážené prodeje mají nejen nedostatečný finanční efekt, ale také omezují rozhodovací pravomoc zastupitelstva například při ovlivňování vzhledu obce.

Obec může také získat zdroje také z příjmů z podnikání, přesněji z podílu na zisku podniků, v nichž má majetkový vklad. Jako doplňkové příjmy mohou být platby sankční povahy a příjmy ze sdružování prostředků. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 50)

Dotace

Postupné zákonné zvyšování příjmů s sebou přineslo pokles dotací přidělovaným obcím ze státního rozpočtu. Podstatnou část dotací dnes tvoří zdroje z evropských fondů, jejich objem má však v příštím plánovacím období také klesat. Dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů krajů jsou veřejné prostředky poskytované na konkrétní účel.

Poskytování dotací ze státního rozpočtu upravuje zákon 218/2000Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

Od 1. 1. 2018 platí, že v první řadě musí být příslušným poskytovatelem vypsána výzva k podání žádosti o poskytnutí dotace. Na základě této výzvy je možné poskytovateli předložit žádost o poskytnutí dotace, která musí splňovat podmínky uvedené ve výzvě. Pokud hodnotící komise žádost k financování vybere, je žadateli vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace.

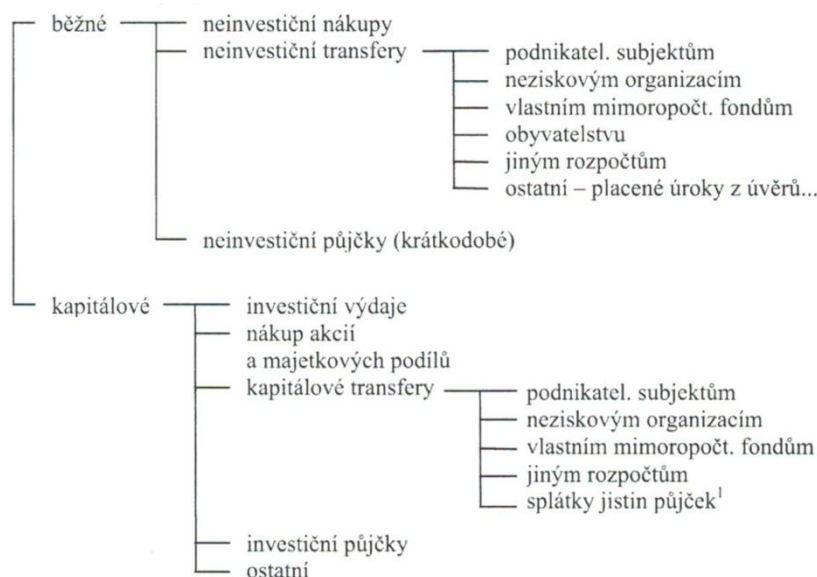
Dle § 62 zákona o obcích obec obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti. Jde o zdroj rozpočtu určený na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy, zejména mzdových a souvisejících provozních nákladů. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 50,51)

2.1.4 Výdaje územních rozpočtů

Výdaje z rozpočtu obce dělíme na běžné a kapitálové. Běžné výdaje pak členíme na neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery a neinvestiční půjčky.

Podrobnější členění příjmů ukazuje obrázek 2. 2.

Obrázek 2. 2 Výdaje územních rozpočtů – obecné schéma

¹ V ČR zahrnuto dle druhového hlediska rozpočtové skladby ve třídě 8 – financování.

Zdroj: PEKOVÁ, J., Finance územní samosprávy. (2011, str. 282)

Běžné výdaje obec vynakládá na chod obecního nebo městského úřadu, údržbu veřejné zeleně i komunikací, provoz veřejného osvětlení, hřbitova, obecní policii, podporu místní kultury a sportu, příspěvek zřizovatele na provoz škol atd. Výdaje, například na sekání trávy nebo na odklizení sněhu se špatně plánují, ale celkově lze říci, že běžné výdaje mají určitou setrvačnost. Existují i výdaje, jež volení zastupitelé nemohou téměř ovlivnit, neboť jejich výši určuje závazný právní předpis, jako veškeré poplatky státním orgánům nebo převážná část mzdových výdajů upravených nařízením vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, který stanovuje platy úředníků obecního úřadu. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 52)

Kapitálové výdaje zahrnují peníze na investiční výstavbu, nákup nemovitostí, a to jak staveb, tak pozemků. Patří sem také výdaje na celkové rekonstrukce budov a

zařízení, které zvyšují hodnotu majetku, výdaje nákup akcií, finanční vklady do obchodních společností a investiční dotace fyzickým a právnickým osobám.

V případě, že příjmy obce nestačí pokrýt výdaje a nemá žádné zdroje z let minulých, musí přistoupit k dluhovému financování.

Jak uvádí Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018 (2018, st. 53) „*Obec si může odpovědně půjčit jedině v případě, že je schopna splácet z rozdílu mezi běžnými příjmy a běžnými a ještě jí zůstává rezerva.*“

Nová úprava, vyplývající z §17 zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, zavedla tzv. fiskální pravidlo, které určuje výpočet bezpečné úrovně dluhu a pravidel jeho snižování. Pravidlo stanoví, že pokud dluh územního samosprávného celku překračuje 60% průměru jeho příjmů za poslední 4 roky, je povinen tento dluh snížit do konce následujícího roku alespoň o 5% z rozdílu mezi aktuální výší dluhu a 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 roky. Nesníží-li územní samosprávný celek dluh o povinné minimum, Ministerstvo financí dočasně pozastaví převod části výnosu sdílených daní. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 53)

2.2 Komunální služby

Komunální služby, které vytváří celkové podmínky pro kvalitní život v obci, poskytují jednotlivé obce občanům v samostatné působnosti a je jen na rozhodnutí obce jaký objem prostředků z vlastního rozpočtu na tyto služby vynaloží.

Z pohledu uživatelů bychom mohli komunální služby dělit např. jako:

- bezplatné – veřejné osvětlení, úprava veřejného prostranství obce, údržba místních komunikací,
- placené – poplatek za svoz komunálního odpadu, hodinová sazba za využití obecních sportovišť, pronájem hrobového místa.

Obec odpovídá za to, jakým způsobem bude o komunální služby postaráno. Zejména v případě, pokud obec využije externí subjekt, je nezbytné ve smlouvě přesně vymezit, co obec od realizátora služby očekává, a nastavit co možná nejpresnější podmínky výkonu služby, včetně možností kontroly plnění smluvního závazku a případných sankcí. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 96)

I když obec zajišťuje celou řadu různorodých komunálních služeb, ve své práci jsem se zaměřila na vybraných pět:

- silnice a pozemní komunikace,
- veřejné osvětlení,
- pohřebnictví,
- sběr a svoz odpadů,
- veřejná zeleň.

Silnice a pozemní komunikace – obecně se jakoukoliv pozemní komunikací rozumí dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti (§ 2 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích). V souladu s § 6 odst. 1 téhož zákona je místní komunikace veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce. Vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí. (Zákon č. 13/1997 Sb.)

V rámci této komunální služby obce provozují činnosti spojené se správou a údržbou silnic (včetně zimní údržby), opravami, technickou obnovou a výstavbou silniční sítě a jejich součástí, včetně komunálních komunikací. Zahrnuje i výdaje spojené se správou, údržbou a výstavbou chodníků, odstavných ploch, parkovišť a cyklistických stezek.

Veřejné osvětlení – je přirozená a povinná součást každého města či obce. Poskytuje pocit bezpečí, funguje jako prevence kriminality, usnadňuje pohyb ve městě, a která je také nezbytnou součástí komerčních a odpočinkových aktivit během noci. Veřejné osvětlení zajišťuje osvětlení venkovních prostorů, veřejných prostranství, pozemních komunikací a silnic a dalších souvisejících prostor. Ze své podstaty se jedná o veřejný statek, tj. „neplacenou službu veřejnosti“ hrazenou z obecních rozpočtů, z jehož provozování neplynou obcím příjmy. Tato forma umělého osvětlení by měla poskytovat všem účastníkům zrakovou pohodu a bezpečný pohyb po komunikacích a veřejných prostorech za zhoršené viditelnosti a tmy. Zároveň však by nemělo dojít k omezujícímu oslnění uživatelů. (Příručka Ministerstva životního prostředí, 2017)

Veřejné osvětlení je krásným technickým oborem a existuje mnoho technologií, kterými lze snížit náklady na jeho provoz. (Verejnesvetlo, 2019)

Pohřebnictví – provozování veřejného pohřebiště je službou ve veřejném zájmu zajišťovanou obcí v samostatné působnosti nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností (dále jen "provozovatel pohřebiště"). Nemůže-li obec zajistit provozování veřejného pohřebiště v územním obvodu své působnosti, je povinna zajistit provozování veřejného pohřebiště v jiné obci v okolí na základě dohody s provozovatelem pohřebiště. (Zákon č. 256/2001 Sb.)

Správce pohřebiště poskytuje zejména služby v podobě pronájmu hrobových míst, vedení evidence o hrobových místech, správu a údržbu pohřebiště včetně komunikace a okolí zeleně v areálu pohřebiště, zajišťování likvidace odpadů apod. Do této služby patří i náklady za zajištění pohřbu u zemřelých bez příbuzných.

Sběr a svoz odpadů – obec je podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, povinna zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného fyzickými, nepodnikajícími osobami na jejím katastrálním území. Obec je zároveň povinna zajistit místa pro oddělené soustřeďování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů. Zákon umocňuje obec vydat obecně závaznou vyhlášku pro úpravu systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území a systému nakládání se stavebními odpady produkovanými na jejím katastrálním území nepodnikajícími fyzickými osobami. Zároveň jde o službu, která může být podmíněna finančním plněním ze strany producentů odpadu a to smluvně, nebo na základě poplatku. Zákon rozhodně neklade na obce povinnost, aby samy realizovaly například svoz odpadu. Typické bude smluvní zajištění této služby externím subjektem. (Příručka pro člena zastupitelstva obce, 2018, s. 95)

Poplatek za komunální odpad – právní úprava České republiky umožňuje obcím celkem tři různé způsoby financování, pokud jde o hospodaření s komunálním odpadem, které však nelze uplatňovat současně:

1. místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů dle § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
2. poplatek za komunální odpad dle § 17a zákona o odpadech,
3. smluvní systém vybírání úhrady za komunální odpad ve smyslu ustanovení § 17 odst. 6 zákona o odpadech.

Obec může zvolit kteroukoliv z těchto tří variant. (Ministerstvo financí, 2017)

Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit a vybírat poplatek za komunální odpad (dále jen "poplatek") vznikající na jejím území. Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Plátcem poplatku je vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad. Jde-li o budovu, ve které vzniklo společenství vlastníků jednotek podle zvláštního zákona, je plátcem toto společenství. Plátce poplatek rozúčtuje na jednotlivé poplatníky. Správu poplatku vykonává obec, která ho ve svém územním obvodu zavedla. Neuhradí-li poplatník plátcí poplatek včas nebo ve správné výši, oznámí plátce tuto skutečnost obci, která na základě toho vyměří poplatek platebním výměrem. Maximální výše poplatku se stanoví podle předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s komunálním odpadem rozvržených na jednotlivé poplatníky podle počtu a objemu nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti nebo podle počtu uživatelů bytů a s ohledem na úroveň třídění tohoto odpadu. V poplatku mohou být promítnuty i náklady spojené s pronájmem nádob určených k odkládání odpadu. Poplatek je příjmem obce. Při správě poplatku za komunální odpad se postupuje podle daňového řádu. (Zákon č. 185/2001 Sb.)

Veřejná zeleň – zahrnuje výdaje spojené s výstavbou, obnovou, údržbou, apod., obecních zelených ploch, především parkům lesoparků, alejí, veřejných zahrad a sadů, záhonů, květinových výzdob apod. (Schneiderová a Tocauer, 2010, st. 262)

Obec v rámci této služby zajišťuje například jednorázovou i pravidelnou údržbu všech druhů travnatých ploch, kosení trávníků se sběrem travní hmoty nebo formou mulčování, zakládá nové trávníkové plochy, svoz travní a dřevní hmoty a dalšího bioodpadu, pravidelný sběr a úklid listí, výsadbu stromů, okrasné výsadby

a parkové úpravy, veškerou údržbu dřevin, redukční a bezpečnostní řezy stromů, kácení stromů včetně kácení rizikových, pohotovostní výjezdy při pádech stromů, výstavbu, obnovu a následnou údržbu dětských hřišť a sportovišť, úpravu, obnovu a údržbu veřejných prostranství, úpravu zelených ploch poškozených stavební činností aj. (Arboria, 2019)

3 ANALÝZA VYBRANÝCH OBCÍ A KOMUNÁLNÍCH SLUŽEB

V této kapitole bude nejprve objasněn způsob získávání a výběr dat použitých k analýze, dále představen region, ve kterém se nachází srovnávané obce, a u každé z obcí představeny a popsány jejich základní charakteristické vlastnosti, jako je poloha, rozloha, občanská vybavenost.

Následně budou v tabulkách u každé z obcí vyčísleny a okomentovány jednotlivé výdaje a případné příjmy na komunální služby, dále vyčíslen procentuální poměr k celkovým výdajům obce a pomocí grafu znázorněn vývoj nákladů, na komunální služby, ve sledovaném období.

Jelikož, jak bude vysvětleno níže, byly značné rozdíly v rozsahu a způsobu informací které na základě žádosti poskytly městské úřady. Z tohoto důvodu se i rozsah komentářů k údajům v tabulkách a grafech mezi srovnávanými městy a komunálními službami liší v závislosti na rozsahu, a v některých případech i nedostatku poskytnutých a případných volně dostupných informacích.

3.1 Způsob shromažďování dat a jejich využití v analýze

Způsob shromažďování dat

Hlavními podklady, týkající se struktury majetku zvolených komunálních služeb, z nichž tato bakalářská práce vychází, jsou informace získané přímo na městských úřadech a v technických službách daných měst. Na začátku byla zvolena metoda telefonického oslovení vedoucích pracovníků zvolených komunálních služeb s žádostí o informace. Na základě tohoto telefonického kontaktu byl těmto pracovníkům zaslán e-mail s přesnými dotazy k dané komunální službě.

Odpovědi bohužel poskytla jen nepatrná část z nich, proto byly následně zaslány žádosti o zbylé informace na dané městské úřady dle Zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Struktura zaslaných dotazů je uvedena v Příloze č. 1.

Žadatelem pro účel tohoto zákona je každá fyzická i právnická osoba, která žádá o informaci. Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní

samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce a mají povinnost žadateli odpovědět ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti. (Zákon č. 106/1999 Sb.) Na tuto žádost odpověděly všechny oslovené městské úřady, byly však značné rozdíly v rozsahu a způsobu poskytnutých informací.

Finančním podkladem využitým v této bakalářské práci, je výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad - FIN 2-12M, který je spolu s jinými výkazy každoročně povinně zveřejňován na informačním portálu Ministerstva vnitra – Monitor.

MONITOR je specializovaný informační portál Ministerstva financí, který umožňuje veřejnosti volný přístup k rozpočtovým a účetním informacím ze všech úrovní státní správy a samosprávy. Prezentované informace pocházejí ze systému Státní pokladny (IISSP – Integrovaný informační systém státní pokladny) a Centrálního systému účetních informací (CSÚIS) a jsou čtvrtletně aktualizovány. (Monitor, 2019)

Dalšími podklady byly závěrečné účty a výroční zprávy měst a technických služeb a v některých případech i informace získané ze smluv uveřejněných v Registru smluv.

Způsob využití shromážděných dat v analýze

Vzhledem k diferencovanosti mezi srovnávanými obcemi, které plynou z rozdílů v počtu obyvatel, a v počtu, případně velikosti v rámci které jsou komunální služby na území obce zajišťovány, je pravděpodobné, že se výdaje celkové i výdaje na konkrétní komunální služby, budou u každé z obcí značně lišit.

Z tohoto důvodu budou v Kapitole 3. 4., při analýze jednotlivých obcí, použity následující hodnotící ukazatele:

- procentuální vyjádření podílu výdajů obce na komunální služby k celkovým výdajům,
- přepočet výdajů na zvolené komunální služby na jednoho obyvatele obce.

Na základě informací získaných podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím byla v Kapitole 4. 1., shodně u každé ze sledovaných obcí a komunální služby, k analýze použita tato hodnotící kritéria:

Silnice a pozemní komunikace:

- délka místních komunikací a zpevněných chodníků.

Veřejné osvětlení:

- počet světelných bodů a sloupů veřejného osvětlení.

Pohřebnictví:

- počet hrobových míst.

Sběr a svoz odpadů:

- počet nádob na komunální odpad, papír, sklo, plasty, kov a BIO odpad.

Veřejná zeleň

- výměra udržovaných ploch k sečení.

Délky, počty a výměry, z nichž analýza vychází, jsou včetně propočtů, uvedeny v Příloze č. 2.

3.2 Zvolené komunální služby ve členění dle rozpočtové skladby

Jelikož obce jsou povinny své příjmy a výdaje jednotně a závazně členit dle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, byla veškerá tato data za analyzované komunální služby získaná z informačního portálu Monitor ve členění dle odvětvového třídění paragrafů rozpočtové skladby:

Silnice a pozemní komunikace:

- paragraf 2212 - Silnice,
- paragraf 2219 – Ostatní záležitosti pozemních komunikací.

Veřejné osvětlení

- paragraf 3631 – Veřejné osvětlení.

Pohřebnictví

- paragraf 3632 – Pohřebnictví.

Sběr a svoz odpadů

- paragraf 3721 – Sběr a svoz nebezpečných odpadů,
- paragraf 3722 – Sběr a svoz komunálních odpadů.

Veřejná zeleň

- paragraf 3745 – Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň.

U výdajů bude dále kladen důraz i na druhové třídění položek rozpočtové skladby, zejména na Třidu 5, která se týká běžných výdajů vynaložených na zajištění dané komunální služby.

Jistě přínosným ukazatelem u veřejného osvětlení by bylo samostatné vyčíslení a přepočtení výdajů za elektrickou energii (položka 5154) na jeden světelný bod a sloup veřejného osvětlení. Tyto informace za jednotlivé roky však byly dostupné jen u Jeseníka, Prostějova a Přerova. Předpokladem je, že výdaje na elektrickou energii u Olomouce a Šumperku byly zahrnuty do souhrnné částky poskytované daným městem na základě mandátní smlouvy na zajištění této komunální služby. Z tohoto důvodu tento samostatný přepočet nebude v této bakalářské práci uveden a bude podrobně rozpracován až v práci diplomové, která bude na tuto bakalářskou práci navazovat.

Další sledovanou položkou bude položka:

- **1340** – Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Na tuto položku zařazuje obec místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, které platí fyzické osoby, které mají v obci trvalý pobyt nebo rekreační stavbu podle § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 185/2001 Sb. nepatří sem poplatek za komunální odpad, který obec vybírá podle obecně závazné vyhlášky vydané podle zákona o odpadech: ten patří na položku 1337. (Vyhláška ministerstva financí č. 323/2002 Sb.)

U komunální služby Pohřebnictví daným obcím plynou do obecního rozpočtu příjmy z pronájmu hrobových míst. Tento příjem do obecního rozpočtu z nájmu

hrobových míst by měl být obcí účtován ve Třídě 2 – Nedaňové příjmy, konkrétně na položku 2111 – Příjmy z poskytování služeb a výrobků. (Schneiderová a Tocauer, 2010, st. 262)

Tento příjem do obecního rozpočtu je u obcí v průběhu sledovaného období vykazován, obce ale uzavírají nájemní smlouvy na hrobová místa na období nejméně desetileté (v Přerově na 13 - 17 let) a tento příjem za pronájem vybírají od nájemců na toto období dopředu. Jelikož tato bakalářská práce je zaměřená na období pětileté, nebude z důvodu tohoto časového nesouladu, tento možný příjem plynoucí do rozpočtu obcí, do bakalářské práce zahrnut.

3.3 Charakteristika regionu

Olomoucký kraj se rozkládá ve střední části Moravy a zasahuje i do její severní části. Z hlediska územně - správního tvoří spolu se Zlínským krajem region soudržnosti Střední Morava (NUTS 2).

Člení se na pět okresů: Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk.

Na území olomouckého kraje je stanoveno 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem.

Olomoucký kraj na severu hraničí s Polskou republikou, na východě sousedí s Moravskoslezským krajem, na jihu se Zlínským a Jihomoravským krajem a na západě s krajem Pardubickým.

Geograficky je kraj členěn na severní hornatou část s pohořím Jeseníky s nejvyšší horou Praděd (1 494 m n. m.). Jižní část kraje je tvořena rovinatou Hanou. Územím kraje protéká řeka Morava, na jejíž hladině u Kojetína v okrese Přerov je nejnižší položený bod kraje (190 m n. m.). (Český statistický úřad, 2019)

K 31. 12. 2017 dosáhla celková výměra kraje 5 271,55 km² (tj. 6,7% z celkové rozlohy ČR), přičemž rok od roku klesá podíl orné půdy (38,9%) a zvyšuje se podíl nezemědělské půdy (47,4%). (Český statistický úřad, 2018)

Obyvatelé Olomouckého kraje žijí ve 402 obcích, z nichž má 30 obcí přiznaný statut města. V těchto městech bydlelo 56,2% obyvatel.

K 31. 12. 2017 měl Olomoucký kraj celkem 633 178 obyvatel. Počtem obyvatel na 1km² (120,1) je kraj blízko průměrné hustotě zalidnění za celou ČR (134,5 osob na km²).

V rámci kraje jsou samozřejmě rozdíly, nejmenší hustotu obyvatel má okres Jeseník (53,8 osob na km²) a Šumperk (92,1 osob na km²). V roce 2017 se v kraji narodilo méně dětí, než kolik osob zemřelo (6 679 živě narozených a 7 033 zemřelých). Kraj má nízký podíl dětí ve věku 0 - 14 (15,4% z celkového počtu obyvatel k 31. 12. 2017) a roste podíl obyvatel starších 65 let (19,8%), čímž se zvyšuje průměrný věk obyvatel (42,6 let k 31. 12. 2017). (Český statistický úřad, 2018)

Z ekonomického hlediska je Olomoucký kraj oblastí průmyslovou s rozvinutými službami. Ekonomika hanáckých okresů je více stabilní a dostatečně rozmanitá, okres Jeseník a severní část okresu Šumperk však bohužel díky své poloze, dopravní obslužnosti i narušením sociálního a hospodářského života po druhé světové válce (vysídlení německého obyvatelstva) patří k ekonomicky slabším regionům.

Na tvorbě hrubého domácího produktu v České republice se Olomoucký kraj podílel v roce 2017 pouze 4,7% , v přepočtu na 1 obyvatele dosahoval 78,4% republikového průměru. Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců v podnicích, které mají sídlo v kraji, dosáhla 26 360 Kč. (Český statistický úřad, 2018)

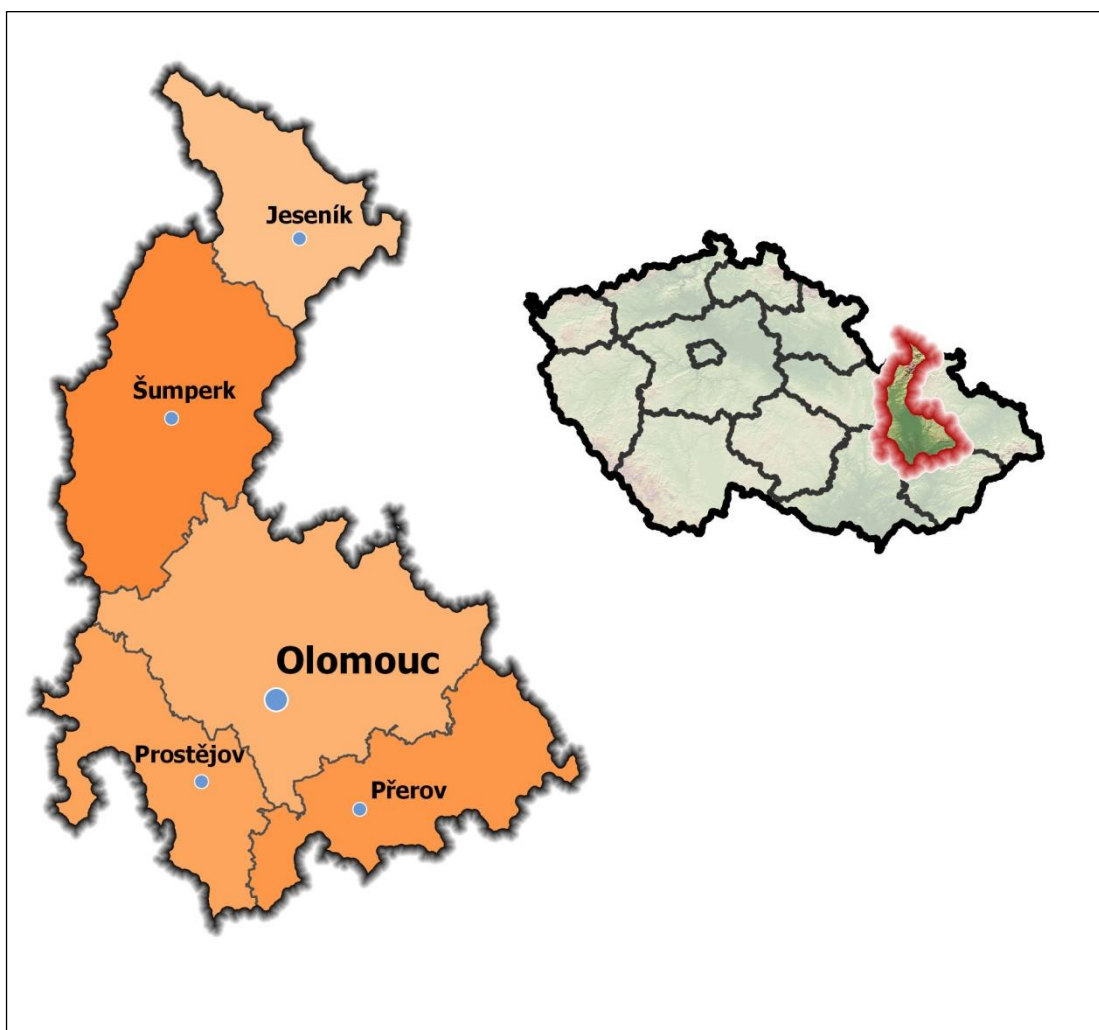
V Olomouckém kraji působí řada tradičních průmyslových podniků. Na zemědělskou výrobu navazuje množství potravinářských podniků, z dalších odvětví průmyslu je rozvinutá výroba strojů a zařízení, průmysl optiky a elektrických zařízení a mnoho dalších.

Srovnávanými obcemi v této práci jsou tato bývalá okresní města:

- Jeseník,
- Olomouc,
- Prostějov,
- Přerov,

- Šumperk.

Obrázek 3. 1 Olomoucký kraj – mapa

Zdroj: Mapa České republiky, vlastní úprava

Na mapě jsou vyznačeny obce, zvolené k analýze hospodaření v oblasti komunálních služeb, nacházející se v různých částech Olomouckého kraje.

3.4 Analýza vybraných obcí a komunálních služeb

Ve všech srovnávaných městech se nachází finanční úřad, stavební úřad a matrika.

Vybavenost obcí je taktéž shodná, ve všech městech se nachází kanalizace, veřejný vodovod, plynofikace, pošta, zdravotnické zařízení, mateřská škola, základní škola, vlaková a autobusová zastávka. (Český statistický úřad, 2019)

3.4.1 Město Jeseník

Jeseník je město ležící v srdci přírody, v krajině plné přírodního bohatství, zeleně a ticha, v krajině pramenů léčivé vody a čistého vzduchu. Proslul svými lázněmi, pojmenovanými podle slavného rodáka a zakladatele moderní vodoléčby Vincenze Priessnitze.

V roce 2015 byl Jeseník vyhlášen druhým nejzelenějším městem České republiky. (Česká republika: města a obce, st. 356)

První písemná zpráva o městu Jeseník je z roku 1 267 a v roce 2017 Jeseník oslavil 750 let od této první písemné zmínky. (Jeseník – oficiální stránky města, 2019)

Jeseník leží v nadmořské výšce 432 m n. m., má 3 katastrální území a 3 části obce. Katastrální výměra činí 38,23 km² a dostupnost do sídla kraje je 106,2 km.

Podíl dluhu k průměru příjmů byl v roce 2017 12,55%. (Český statistický úřad, 2018)

Město je 100% vlastníkem akciové společnosti Technické služby Jeseník a má s touto společností uzavřeny mandátní smlouvy, jejíž náplněmi je - správa nemovitostí, veřejné zeleně, místních komunikací, hřbitovů, veřejného osvětlení a dále nakládání s komunálním a stavebním odpadem. (Jeseník – oficiální stránky města, 2019)

Technické služby posečou za rok plochu 1 610 000 m² (některá místa i 6 x za rok), starají se o 5 107 stromů a 62 stromových skupin. Z údržby zeleně je ročně cca 600 tun trávy a 120 tun nekompostovatelného odpadu. Udržují 44 km místních komunikací, 26 km chodníků, 25 mostů a lávek, 686 dešťových vpustí a 1379 dopravních značek. Zajišťují světlo z 1 828 ks sloupů veřejného osvětlení, za rok svezou 2 000 tun odpadu ze 72 366 ks popelnic a 3 210 ks kontejnerů, zlikvidují 756 tun objemných odpadů, 1336 tun stavebních odpadů. (Technické služby Jeseník a. s., 2019)

Město Jeseník je provozovatelem dvou hřbitovů a to na Husově ulici a v obci Bukovice. Na těchto hřbitovech se nachází cca 2 150 hrobových míst, kolumbárium a rozptylová loučka.

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je vybírán na základě obecně závazné vyhlášky.

Ve vyhlášce účinné od 1. 1. 2017 Jeseník stanovil pro osoby povinné k úhradě tohoto poplatku sazbu poplatku na 600,- Kč. Tato částka se skládá z částky 148,- Kč za kalendářní rok a částky 452,- Kč za kalendářní rok, kdy tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů města předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

Výdaje a příjmy města Jeseník

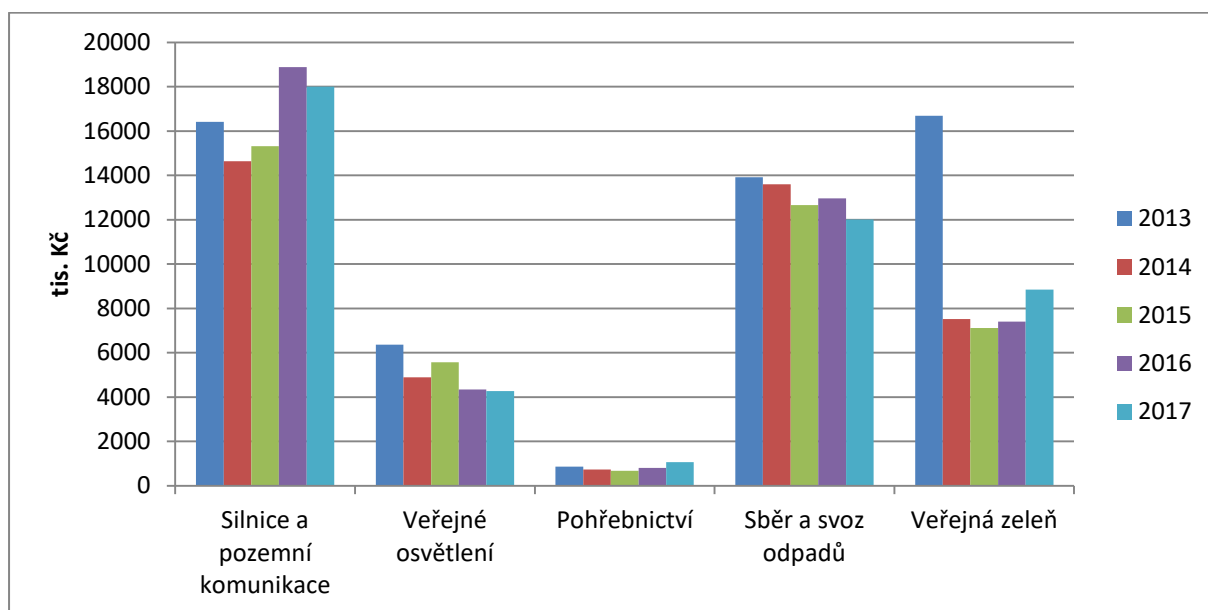
Výše a rozložení nákladů na jednotlivé komunální služby ve sledovaných letech, je zřejmé z tabulky 3. 1. a grafu 3. 1.

Tabulka 3.1 Výdaje města Jeseník na vybrané komunální služby v letech 2013 - 2017

Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Silnice a pozemní komunikace [tis. Kč]	16 419	14 639	15 311	18 877	18 001
Veřejné osvětlení [tis. Kč]	6 363	4 885	5 568	4 335	4 263
Pohřebnictví [tis. Kč]	858	728	670	803	1 058
Sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	13 920	13 602	12 663	12 958	12 004
Veřejná zeleň [tis. Kč]	16 680	7 521	7 110	7 400	8 843
CELKEM:	54 240	41 375	41 322	44 373	44 169

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Graf 3.1 Srovnání všech sledovaných nákladů města Jeseník v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Silnice a pozemní komunikace

Na zajištění této komunální služby musel Jeseník vynaložit největší objem finančních prostředků ze všech sledovaných služeb a to 36,92% z celkových výdajů na všechny sledované komunální služby. Z dostupných výkazů ale nevyplývá, že by Jeseník investoval do větších oprav a výdaje se v každém roce týkaly úroků z úvěru týkajících se oprav chodníků Bukovice, Masarykova náměstí, opravy mostu na ulici Rejvízská aj. a dále také na poradenské služby. Největší objem finančních prostředků se týkal výdaje na zajištění služeb dle mandátní smlouvy s Technickými službami Jeseník, a. s.

Výdaje za sledované období se pohybovaly v průměru 16 649 tis. Kč za jeden rok. Nejvyšší výdaje byly v roce 2016 ve výši 18 877 tis. Kč, kdy v porovnání s rokem předcházejícím vzrostly výdaje o 3 566 tis. Kč, což je zároveň největší meziroční nárůst za všechny sledované komunální služby v Jeseníku. I když dle závěrečného účtu nebyla na tento rok naplánována žádná větší oprava silnic a místních komunikací, navýšil Jeseník v roce 2016 částku poskytovanou společností Technické služby Jeseník, a. s. z 15 000 tis. Kč na 18 500 tis. Kč. Navýšení, i když ne v takové míře se uskutečnilo i v roce 2017.

Nejnižší výdaje město vynaložilo v roce 2014 a to 14 639 tis. Kč, což je o 4 238 ti. Kč méně, než největší výdaj za rok 2016.

Veřejné osvětlení

Výdaje na veřejné osvětlení byly vcelku vyrovnané a dá se říci, že měly spíše klesající tendenci. Nárůst se uskutečnil pouze v roce 2015, kdy výdaje oproti předcházejícímu roku vzrostly o 683 tis. Kč. V tomto roce se uskutečnila II. etapa akce s názvem „Optimalizace řídicího systému VO“ za 2 087 tis. Kč a týkala se výměny stávajících rozvaděčů včetně regulátorů, výměny světelných zdrojů a přechodových svítidel. (Závěrečný účet města Jeseník za rok 2015)

Pohřebnictví

Je službou, na kterou bylo vynaloženo nejméně financí ze všech sledovaných komunálních služeb a to 1,83% z celkových výdajů za tyto služby. V průměru bylo každý rok na tuto službu vynaloženo 823 tis. Kč. Od roku 2013, do roku 2015 výdaje klesaly, ale od roku 2016 se výdaje v porovnání s rokem předcházejícím zvýšily o 133 tis. Kč. Nárůst pokračoval i v roce 2017, kdy výdaje taktéž meziročně stouply a to o 255 tis. Kč.

Nová hrobová místa přibývají v počtu cca 20 – 25 nových míst za rok, jedná se však z 90% o urnová hrobová místa 1x1m. Opravy se na hřbitovech provádí průběžně, spíše menšího významu. Mezi větší opravy ve sledovaném období patří opravy schodů na hřbitově v Bukovicích, jelikož je hřbitov situován do kopce. (Interní informace z TS Jeseník, a. s.)

Sběr a svoz odpadů

Na tuto službu je vynakládán druhý nejvyšší objem finančních prostředků ze všech sledovaných služeb a to celých 65 147 tis. Kč za celé sledované období. V průměru bylo vynaloženo 13 029 tis. Kč ročně a větší výkyvy od tohoto průměru v žádném roce nenastaly. Nejvíce Jeseník vynaložil v roce 2013 a to 13 920 tis. Kč a nejméně v roce 2017 a to 12 004 tis. Kč, což je o 1 916 tis. Kč méně.

Veřejná zeleň

V roce 2013, tedy ihned na začátku sledovaného období Jeseník vynaložil nejvíce prostředků za celé sledované období a to 16 680 tis. Kč. Tento nárůst, který

v porovnání s výdajem posledního sledovaného roku je přibližně dvojnásobný a byl způsobený akcí s názvem „Regenerace zeleně“ na kterou obec vynaložila 9 666 tis. Kč. (Závěrečný účet města Jeseník za rok 2013)

Nárůst výdajů v roce 2017 (přes 1 000 tis. Kč), vzniknul výdaji na „Ozelenění města“, při příležitosti oslavy 750 let od založení města Jeseník. (Rozpočet města Jeseník na rok 2017)

Četnost údržby se pohybuje od 1 – 6 sečí ročně, dle typu plochy. Od roku 2016 je rozloha udržovaných ploch přibližně stejná, přírůstky se pohybují v průměru 0,28 ha ročně a to v kategorii 2 seče ročně, kdy se jedná o plochy v okrajových částech po likvidovaných zahrádkách, které přebírá město zpět do majetku a začleňuje do systému zeleně. (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Tabulka 3.2 Celkové výdaje města Jeseník na vybrané komunální služby v letech 2013 – 2017

Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvatel	11 711	11 579	11 524	11 471	11 396
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	270 230	210 687	382 584	218 068	287 146
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	54 240	41 375	41 322	44 373	44 169
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	20,07	19,64	10,80	20,35	15,38
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	4,63	3,57	3,59	3,87	3,88

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Město Jeseník vynaložilo na komunální služby ve sledovaném období v průměru 45 096 tis. Kč za jeden rok, přičemž největší výdaje byly uskutečněny na počátku sledovaného období a to v roce 2013, kdy výdaje na veřejnou zeleň byly v přibližně dvojnásobné výši, než za výdaje na tuto komunální službu v letech nadcházejících. Nárůst byl zapříčiněn již zmíněnou regenerací zeleně.

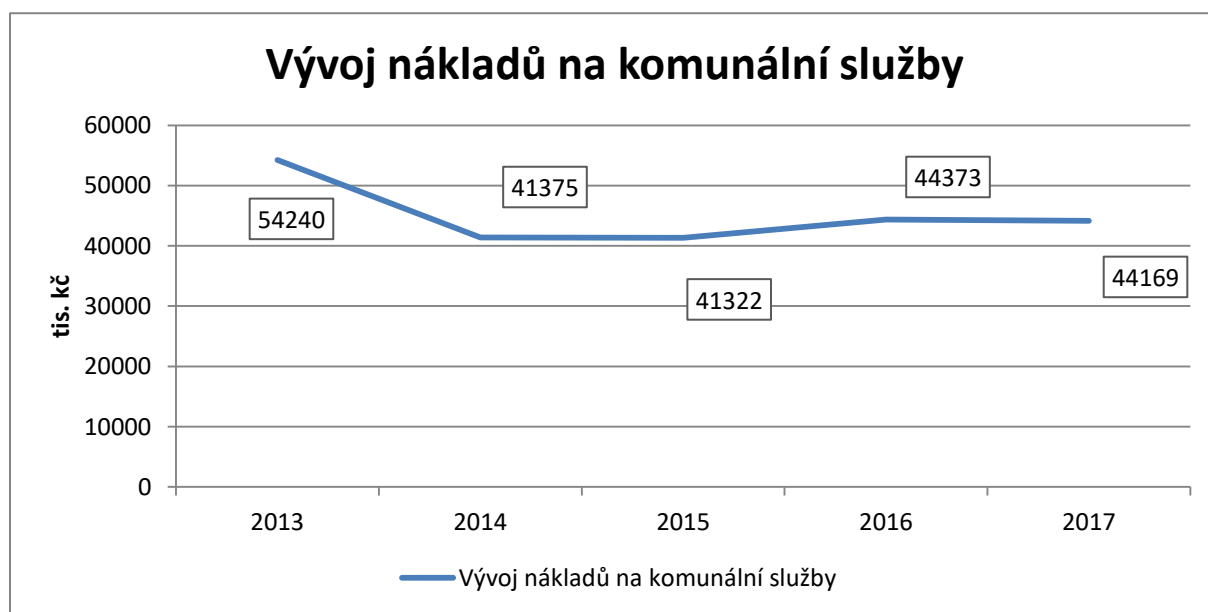
V roce 2014 celkové výdaje poklesly o 12 865 tis. Kč a pokles pokračoval i v roce 2015, kdy celkové výdaje oproti roku 2014 klesly ještě o 53 tis. Kč. V tento rok (2015) bylo na komunální služby vynaloženo nejméně financí ze všech sledovaných let a to 41 322 tis. Kč, což je o 3 774 tis. Kč méně, než průměr za celé sledované období. Tento nízký výdaj se promítl i do poměru mezi vybranými komunálními službami a celkovými výdaji a to na 10,8%, což je skoro o 100% méně, než poměr výdajů na komunální služby a výdaje celkem, v letech 2013, 2014 a 2016.

Z celkového pohledu, jak znázorňuje graf 3. 2., mají výdaje Jeseníku po roce 2013 spíše vyrovnanou až sestupnou tendenci.

Počet obyvatel mírně, ale trvale klesal a v roce 2017 měl Jeseník o 315 obyvatel méně, než na začátku sledovaného období.

Jelikož se výdaje na sledované služby, díky přibližně dvojnásobným výdajům na vzhled obce zvýšily celkově, vzrostly i výdaje přepočtené na jednoho obyvatele Jeseníku. V dalších sledovaných letech, kdy úbytek obyvatel pokračoval, se přímo úměrně zvyšovaly i takto přepočtené výdaje. Tyto důvody zapříčinily, že Jeseník má za sledované období největší výdaje na jednoho obyvatele ze všech sledovaných obcí.

Graf 3.2 Vývoj celkových nákladů na vybrané komunální služby ve městě Jeseník v letech 2013 -2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Tabulka 3.3 Příjmy a výdaje města Jeseník za poplatek za komunální odpad v letech 2013 -2017

Ukazatel	V tis. Kč				
	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Poplatek za komunální odpad [tis. Kč]	6 535	7 022	6 258	6 136	6 050
Výdaje za sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	13 920	13 602	12 663	12 958	12 004
Podíl poplatku za kom. odpad na výdajích na sběr a svoz odpadů [%]	46,95	51,62	49,42	47,35	50,40

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Ze sledovaných obcí právě Jeseníku plyne do obecního rozpočtu nejméně finančních prostředků vybraných na místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Za sledované období Jeseník na zajištění této služby vynaložil 65 147 tis. Kč a příjmy do obecního rozpočtu činily jen 32 001 tis. Kč, což je rozdíl 33 146 tis. Kč.

V průměru tedy Jeseník od svých občanů a jiných subjektů dle vyhlášky povinných k úhradě poplatku, vybere jen necelých 50% z výdajů na zabezpečení této služby a zbylé náklady musí uhradit z vlastních zdrojů.

3.4.2 Statutární město Olomouc

Olomouc vždy patřila mezi nejvýznamnější královská města v českých zemích. Díky své výhodné poloze, starobylé univerzitě, duchovním, kulturním a řemeslným tradicím byla po dlouhá staletí přirozeným centrem Moravy, které lákalo umělce, vzdělance a obchodníky. (Statutární město Olomouc, 2019)

Olomouc leží v nadmořské výšce 218 m n. m., má 26 katastrálních území a 26 částí obce. Katastrální výměra činí 103,33 km². (Český statistický úřad, 2019)

Podíl dluhu k průměru příjmů byl v roce 2017 86,68%. (Monitor – státní pokladna, 2018)

Město je 100% vlastníkem společnosti Technické služby města Olomouce, a. s., která na základě Smlouvy k zabezpečení veřejně prospěšných služeb pro Olomouc zajišťuje tyto služby:

- svoz odpadu,
- sběrové dvory a soboty,
- opravy a údržbu místních komunikací,
- čištění města a zimní údržbu komunikací,
- provoz a údržbu veřejného osvětlení a světelných signalizačních zařízení,
- údržbu veřejné zeleně,
- podzemní parkoviště v prostoru před nádražím.

Technické služby čistí 636 km silnic a chodníků, sváží 26 043 nádob, starají se o 260 hektarů travnatých ploch, zajišťují provoz 12 652 světelných svítidel a starají se o 286 km ulic. (Technické služby města Olomouce, 2019)

Údržba zeleně je ve městě dále zajišťován i Výstavištěm Flora Olomouc, a. s.

Hřbitovy města Olomouce, p. o. městu Olomouc spravuje jedenáct veřejných pohřebišť a svými službami se snaží o vznik nových a údržbu již existujících míst posledního spočinutí našich předků. (Statutární město Olomouc, 2019)

Na hřbitovech ve správě Hřbitovy města Olomouce, p. o. je evidováno 25 677 hrobových míst, avšak pod písemnou smlouvou je jich pronajato 15 424 ks. V letech 2014 – 2017 činil nárůst nově uzavřených písemných smluv v průměru 150 ks. (Interní informace ze Hřbitovy města Olomouce, p. o.)

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je vybírá na základě obecně závazné vyhlášky.

Ve vyhlášce účinné od 1. 1. 2017 Olomouc stanovil pro osoby povinné k úhradě tohoto poplatku sazbu poplatku na 660,- Kč. Tato částka se skládá z částky 250,- Kč za kalendářní rok a částky 410,- Kč za kalendářní rok, kdy tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů města předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

Výdaje a příjmy města Olomouc

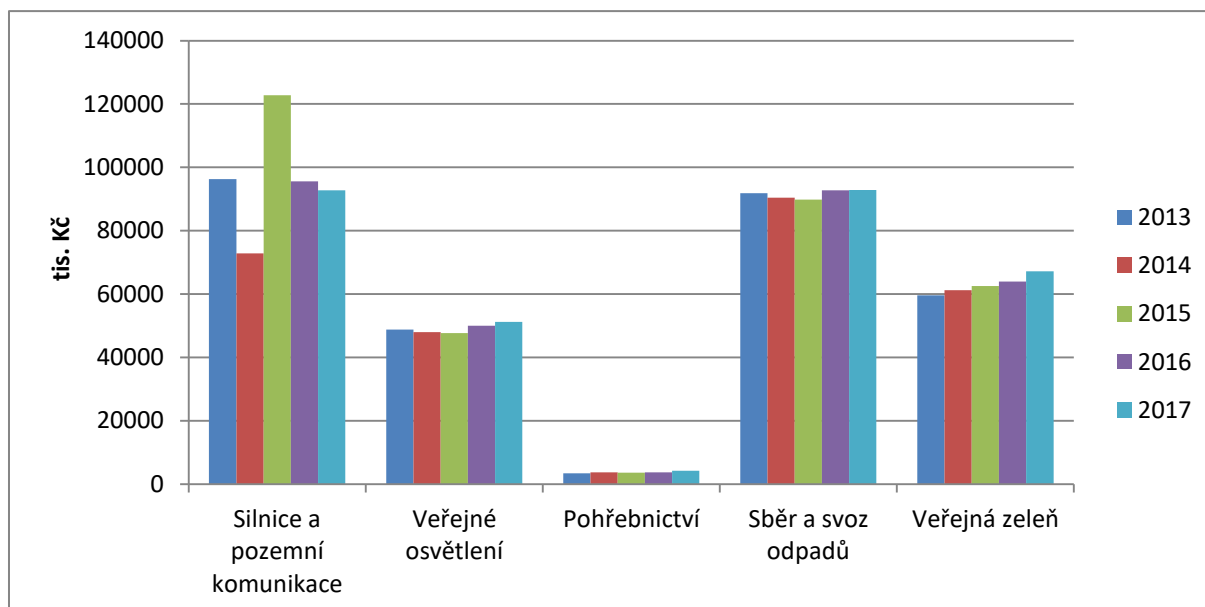
Výše a rozložení výdajů na jednotlivé komunální služby ve sledovaných letech, je zřejmé z tabulky 3.4 a grafu 3.3

Tabulka 3.4 Výdaje města Olomouc na vybrané komunální služby v letech 2013 – 2017

Ukazatel – běžné výdaje	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Silnice a pozemní komunikace [tis. Kč]	96 323	72 882	122 760	95 567	92 720
Veřejné osvětlení [tis. Kč]	48 807	48 014	47 628	49 968	51 171
Pohřebnictví [tis. Kč]	3 365	3 648	3 626	3 705	4 183
Sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	91 857	90 466	89 809	92 770	92 881
Veřejná zeleň [tis. Kč]	59 574	61 242	62 493	63 899	67 132
CELKEM:	299 926	276 252	326 316	305 909	308 087

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Graf 3.3 Srovnání všech sledovaných nákladů města Olomouc v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Silnice a místní komunikace

Na tuto službu vynaložila Olomouc nejvíce finančních prostředků ze všech sledovaných služeb sledovaného období. Výdaje v letech 2013, 2014 a 2015 se pohybovaly v přibližně ve stejné výši tj. okolo celkového průměru sledovaného období, který činil 96 050 tis. Kč.

Podstatný meziroční pokles nastal v roce 2014, kde výdaje oproti předešlému roku klesly o 23 441 tis. Naopak podstatný nárůst výdajů můžeme zaznamenat již v roce následujícím (2015), kdy výdaje vzrostly o 49 878 tis. Kč, což je nárůst zhruba o 78 % z průměrných výdajů sledovaného období. Největší výdaj (11 883 tis. Kč) se týkal víceprací na opravy komunikací, chodníků, parkovacích stání, oprav cyklostezek a zastávky MHD. V roce 2015 Olomouc dále investovala do havarijních stavů mostů, lávek a podchodů, jednalo se o velkou opravu mostu přes Hamerský náhon na ul. Sladkovského, most na ul. Bratří Čapků přes potok Stouska, lávku pro pěší přes Mlýnský potok ke Korunní pevnůstce, lávku pro pěší přes řeku Moravu u Klášterního Hradiska. Další výdaje se týkaly podzemního parkoviště, konkrétně na opravy schodiště, výtahů a řešení zatékání a pořízením drobného dlouhodobého hmotného majetku na Jantarovou stezku. (Závěrečný účet za rok 2015)

Veřejné osvětlení

Výdaje na veřejné osvětlení byly přibližně vyrovnané, opravy jsou průběžné a nejčastěji se týkají montáží svítidel s předřadníkem, nebo na Led svítidla, která jsou úspornější. (Interní informace z TS města Olomouce, a. s.)

Nejméně finančních prostředků Olomouc vynaložila v roce 2015 (47 628 tis. Kč), což bylo o 1 490 tis. Kč méně, než průměr (49 118 tis. Kč) za sledované období. Největší výdaj Olomouc vynaložila v posledním ze sledovaných roků 2017 a to 51 171 tis. Kč, což bylo o 2 053 tis. Kč více, než zmíněný průměr. Ve zmíněném roce 2017 Olomouc uskutečnila opravu světelných signalizačních zařízení a veřejných osvětlení. (Závěrečný účet města Olomouce za rok 2017)

Pohřebnictví

Na pohřebnictví Olomouc vynaložila nejméně finančních prostředků z celkových nákladů na vybrané služby ve sledovaném období. Nejmenší výdaje byly na začátku sledovaného období (v roce 2013) a to 3 365 tis. Kč a největší výdaje

byly naopak na konci sledovaného období (v roce 2017) a to 4 183 tis. Kč, což je o 818 tis. Kč více, než ve zmíněném roce 2013.

Příčinou nárůstu byly výdaje na dláždění cest na hřbitově v Neředíně. (Interní informace ze Hřbitovy města Olomouce, p. o.)

Sběr a svoz odpadů

Výdaje na sběr a svoz odpadů jsou u sledované Olomouce druhé nejvyšší za sledované komunální služby, ale vyrovnané. Ve sledovaném období nenastaly žádné větší výkyvy a v průměru Olomouc za každý rok vynaložila 91 557 tis. Kč. Nejnížší výdaj byl v roce 2015 (89 809 tis. Kč) a nejvyšší v posledním sledovaném roce 2017 (92 881 tis. Kč.) Meziroční nárůst byl největší v roce 2016, kdy výdaje oproti roku 2015 stouply o 2 961 tis. Kč.

Veřejná zeleň

O výdajích Olomouce na veřejnou zeleň, se jako o jediných ze sledovaných služeb dá říci, že meziročně měly trvale vzestupnou tendenci. V roce 2013 měla Olomouc výdaje na veřejnou zeleň 59 574 tis. Kč. V roce 2014 vzrostly oproti předchozímu roku výdaje o 1 668 tis. Kč, v roce 2015 o 1 251 tis. Kč, v roce 2016 o 1 406 tis. Kč a v posledním sledovaném roce 2017 vzrostly oproti předchozímu sledovanému roku o největší částku a to o 3 233 tis. Kč. Nárůst mezi rokem 2013 a 2017 činí 7 558 tis. Kč.

Četnost údržby se pohybuje od 1 – 8 sečí ročně, dle typu plochy. Nejvyšší počet sečí za rok (6 – 8) se týká sečení parkových ploch.

Ve sledovaném období se uskutečnily tyto opravy: Obnova Michalského stromořadí (2013), rekonstrukce Rozária (2015), obnova květinových záhonů v Rudolfově aleji a obnova výsadeb alejových stromů v Rudolfově aleji a ve Smetanových sadech (2016) a rekonstrukce květinových záhonů u pavilonu G a H (2017). (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Tabulka 3.5 Celkové výdaje města Olomouc na vybrané komunální služby v letech 2013 - 2017

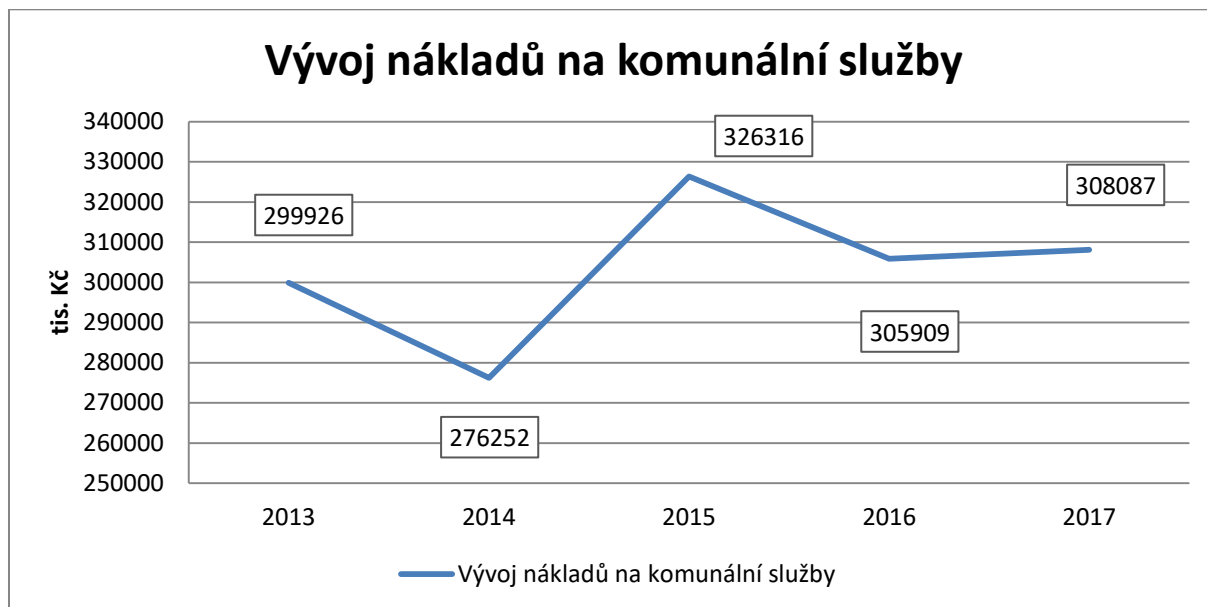
Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvatel	99 471	99 489	99 809	100 154	100 378
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	2 380 244	2 245 116	1 983 312	1 927 826	2 338 084
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	299 926	276 252	326 316	305 909	308 087
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	12,60	12,30	16,45	15,87	13,18
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	3,02	2,78	3,27	3,05	3,07

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Olomouc vynaložil za sledované období a služby v průměru 303 298 tis. Kč. Nejnižší výdaje jak znázorňuje i graf 3. 4., Olomouc vynaložila v roce 2014 a to 276 252 tis. Kč. Tato částka byla proti loňskému roku o 23 674 tis. Kč nižší a naopak v roce 2015 výdaje stouply o 50 064 tis. Kč. Důvodem tohoto nárůstu byly výdaje na vícepráce oprav komunikací, chodníků, cyklostezek apod. V následujících dvou letech již celkové výdaje byly vyrovnanější.

Graf 3.4 Vývoj celkových nákladů na vybrané komunální služby ve městě Olomouc v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Tabulka 3.6 Příjmy a výdaje města Olomouc za poplatků za komunální odpad v letech 2013 – 2017

Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Poplatek za komunální odpad [tis. Kč]	55 661	56 635	53 562	56 583	56 907
Výdaje za sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	91 857	90 466	89 809	92 770	92 881
Podíl poplatku za kom. Odpad na výdajích na sběr a svoz odpadů [%]	60,60	62,60	59,64	60,99	61,27

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

V oblasti příjmů za místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění a využívání a odstraňování komunálních odpadů je Olomouc ve srovnání se všemi sledovanými městy na třetím místě. Příjmy za tento místní poplatek pokryjí náklady na tuto komunální službu v průměru z 61%.

3.4.3 Statutární město Prostějov

Město Prostějov leží v severní části Hornomoravského úvalu, východně od Drahanské vrchoviny, v samém srdci Hané. Dobou největšího rozmachu se pro město stalo 15. století, kdy zde vznikla řada významných staveb. (Česká republika: města a obce, st. 388)

První písemná zpráva o městu Jeseník je z roku 1201.

Jeseník leží v nadmořské výšce 223 m n. m., má 8 katastrálních území a 7 částí obce. Katastrální výměra činí 39,04 km² a dostupnost do sídla kraje je 19,4 km. (Český statistický úřad, 2019)

Podíl dluhu k průměru příjmů byl v roce 2017 0,00%. (Monitor, 2018)

K 31. 12. 2017 měl Prostějov majetkovou účast v obchodní korporaci FCC Prostějov, s. r. o. ve výši 25%. (Závěrečný účet za rok 2017)

Dle zjištění na stránkách FCC Prostějov (do 31. 1. 2017 A. S. A., spol. s r. o.) v lednu 2005 A. S. A., spol. s r. o. odkoupila 49% společnosti Technické služby Prostějov s. r. o. a stala se tak partnerem města Prostějov při řešení veškerých komunálních služeb na jeho území. Pro město Prostějov zajišťuje širokou paletu služeb.

FCC Prostějov, s. r. o. v Prostějově zabezpečuje:

- údržbu komunikací, dopravního značení,
- zabezpečení sběru a likvidace komunálního odpadu,
- čištění města,
- údržbu veřejné zeleně
- správu a údržbu městských hřbitovů

Správu a údržbu veřejného osvětlení v letech 2013 - 2016 zajišťovala společnost .A. S. A. TS Prostějov, s. r. o. a od roku 2017 sdružení společností Eltodo, a. s. a Eltodo – Citelum, s. r. o. Praha.

Statutární město Prostějov je provozovatelem čtyř hřbitovů a to na ulici Brněnská a dále hřbitovů v katastrálním území Vrahovice, Krasice a Žešov. V těchto hřbitovech se nachází 11 575 hrobových míst.

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je vybírán na základě obecně závazné vyhlášky.

Ve vyhlášce účinné od 1. 1. 2017 Prostějov stanovil pro osoby povinné k úhradě tohoto poplatku sazbu poplatku na 600,- Kč. Tato částka se skládá z částky 250,- Kč za kalendářní rok a částky 350,- Kč za kalendářní rok, kdy tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů města předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

Město Prostějov má zřízen fond zeleně, na kterém dle závěrečného účtu za rok 2017 vykazuje zůstatek ve výši 269,18 tis. Kč.

Výdaje a příjmy města Prostějov

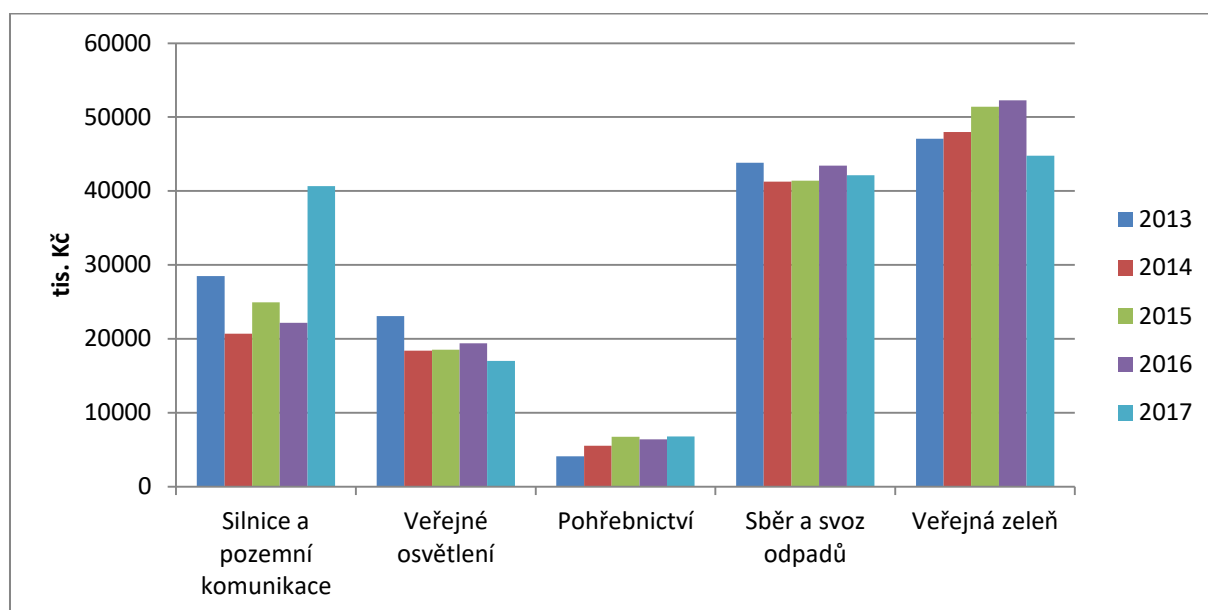
Výše a rozložení výdajů na jednotlivé komunální služby ve sledovaných letech, je zřejmé z tabulky 3.7 a grafu 3.5

Tabulka 3.7 Výdaje města Prostějov na vybrané komunální služby v letech 2013 – 2017

Ukazatel – běžné výdaje	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Silnice a pozemní komunikace [tis. Kč]	28 470	20 672	24 938	22 159	40 661
Veřejné osvětlení [tis. Kč]	23 063	18 372	18 543	19 406	16 997
Pohřebnictví [tis. Kč]	4 088	5 545	6 725	6 374	6 770
Sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	43 819	41 266	41 389	43 430	42 130
Veřejná zeleň [tis. Kč]	47 068	47 976	51 420	52 250	44 791
CELKEM	146 508	133 831	143 015	143 619	151 349

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Graf 3.5 Srovnání všech sledovaných nákladů města Prostějov v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Silnice a pozemní komunikace

V porovnání s ostatními městy, ve kterých celkové výdaje na silnice a pozemní komunikace byly nejvyšší ze všech sledovaných služeb, pro Prostějov tato služba nejvíce nákladná nebyla. V průměru se tyto náklady pohybovaly ve výši 17 552 tis. Kč za jeden rok. Největší výdaj z rozpočtu byl v posledním sledovaném roce 2017 a to ve výši 40 661 tis. Kč, což je oproti předešlému roku, kdy byly výdaje 22 159 tis. Kč, nárůst o 83,5%. V tomto roce Prostějov na ulici Říční realizoval opravu komunikace, pořídil nové oplocení a branky, včetně projektové dokumentace. (Závěrečný účet města Prostějov za rok 2017)

Nejmenší výdaje byly v roce 2014 ve výši 20 672 tis. Kč, což je o necelých 20 000 tis. Kč méně, než byl největší výdaj v roce 2017.

V letech 2013 – 2017 se uskutečnily opravy dle potřeby a aktuálního stavu komunikací v rozsahu vysprávkování trhlin, opravy obručnic, lokální předlažby chodníků, opravy propadlých dešťových kanalizačních vpustí, opravy dopravních značení, opravy povrchů nebezpečných účelových komunikací. (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Veřejné osvětlení

Výdaje na veřejné osvětlení byly až na rok 2013 (23 063 tis. Kč) vyrovnané, v průměru se pohybovaly okolo 19 276 tis. Kč. Nejmenší náklady na veřejné osvětlení měl Prostějov v roce 2017, kdy se uskutečnila změna dodavatele služby.

V letech 2013 – 2017 byly opravy prováděny dle potřeby a týkaly se výměny výbojek, zapalovačů, svorkovnic, tlumivek a patic. A dále opravy a výměny plastových patic, svítidel, sloupů, kabelových rozvodů a vzdušného vedení. (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Pohřebnictví

Výdaje na pohřebnictví mají, mimo rok 2016 (6 374 tis. Kč), kdy výdaje oproti předchozímu roku klesly o 351 tis. Kč, mírně vzestupnou tendenci. V průměru se tyto výdaje pohybovaly ve výši 5 900 tis. Kč.

Mimo každoroční opravy poškozených hrobů a zdí se ve sledovaném období uskutečnila opravy bran, úpravy obřadní síně, opravy kolumbárií, obvodových zdí, zvonů ad. (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Sběr a svoz odpadů

Na tuto službu Prostějov ze svého rozpočtu musel vydat druhý největší objem svých prostředků ze všech sledovaných služeb a to 212 034 tis. Kč. Výdaje na tuto službu byly velice vyrovnané a pohybovaly se v rozmezí od 41 266 tis. Kč (2014) do 43 819 tis. Kč (2013).

Veřejná zeleň

Pro Prostějov bylo zajištění této služby největším výdajem, který musel ze svého rozpočtu, v porovnání s ostatními službami.

Na začátku sledovaného období (2013) výdaje činily 47 068 tis. Kč. V letech následujících se výdaje zvyšovaly a to až do roku 2016, kdy dosáhly maxima 52 250 tis. Kč. V roce 2017 výdaje klesly na 44 791 tis. Kč, což je o 2 277 tis. Kč méně než v roce 2013 a o 7 459 tis. Kč méně, než v roce 2016.

Četnost údržby se pohybuje od 1 – 5 sečí ročně, dle typu plochy.

Tabulka 3.8 Celkové výdaje města Prostějov na vybrané komunální služby v letech 2013 – 2017

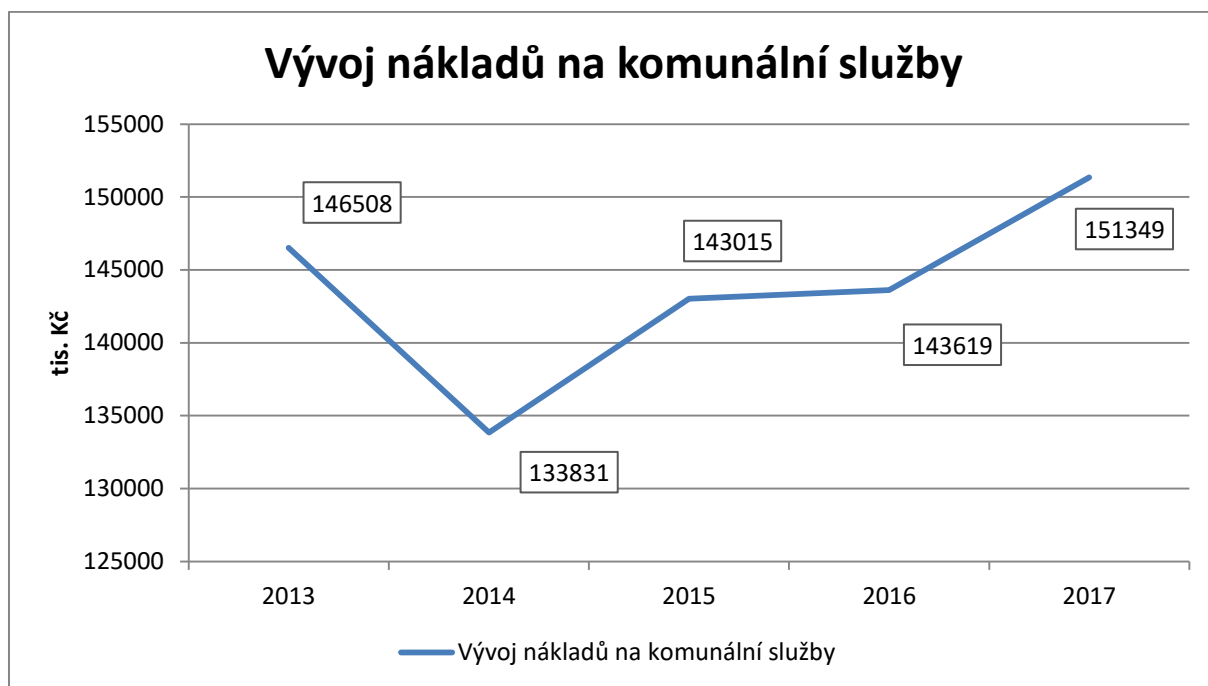
Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvatel	44 330	44 234	44 094	43 977	43 975
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	789 203	764 223	819 626	817 912	955 625
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	146 508	133 831	143 015	143 619	151 349
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	18,56	17,51	17,45	17,56	15,84
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	3,30	3,07	3,24	3,27	3,44

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Výdaje na sledované komunální služby se u města Prostějov pohybovaly v průměru 143 664 tis. Kč za jeden rok. Nejmenší objem financí (133 831 tis. Kč.), stejně jako Olomouc, vynaložil Prostějov v roce 2014. Po roce 2014 výdaje už jen stoupaly a v roce 2017 dosáhly maxima ve výši 151 349 tis. Kč.

Počet obyvatel trvale klesal, za sledované období se počet obyvatel snížil o 355 osob. Největší úbytek obyvatel byl v roce 2015 (140) a nejméně obyvatel ubylo v roce 2017 (2). Větší výdaje ze svého rozpočtu v přepočtu na jednoho obyvatele za celé období vydal už jen Jeseník.

Graf 3.6 Vývoj celkových nákladů na vybrané komunální služby ve městě Prostějov v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Tabulka 3.9 Příjmy a výdaje města Prostějov za poplatek na komunální odpad v letech 2013 – 2017

Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Poplatek za komunální odpad [tis. Kč]	23 747	24 708	24 379	23 906	24 248
Výdaje za sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	43 819	41 266	41 389	43 430	42 130
Podíl poplatku za kom. odpad na výdajích na sběr a svoz odpadů [%]	54,19	59,87	58,90	55,04	57,56

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Ani v pokrytí výdajů na sběr a svoz odpadů není Prostějov příliš úspěšný. Příjmy za výběr poplatků za svoz provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, využívání a odstraňování komunálních odpadů nestačily výdaje pokrýt ani z 60%.

Za sledované období Prostějov na zajištění této služby vynaložil celkem 212 034 tis. Kč a příjmy do obecního rozpočtu činily pouze 120 988 tis. Kč. Nejmenší objem finančních prostředků Prostějov od osob povinných k úhradě tohoto poplatku vybral v roce 2013, kdy příjmy pokryly náklady pouze z 54,19%.

3.4.4 Statutární město Přerov

Město Přerov leží v srdci Moravy a rozkládá se na obou březích řeky Bečvy. Je kulturním, společenským a administrativním centrem regionu. Historie osídlení Přerova sahá až do pravěku, konkrétně starší doby kamenné, což dokládají světově známé archeologické nálezy v Přerově - Předmostí. První písemná zmínka o Přerově pochází z roku 1141. Zhruba o století později, v roce 1256, byl povýšen králem Přemyslem Otakarem II. na královské město. Jeho historie je neodmyslitelně spjata s rody Pernštějnů a Žerotínů a působením evangelické církve zvané jednota bratrská, ke které náleželi významní učenci jako přerovský rodák Jan Blahoslav a Učitel národů Jan Amos Komenský. (Přerov, 2019)

První písemná zpráva o městu je z roku 1 046.

Přerov leží v nadmořské výšce 432 m n. m., má 14 katastrálních území a 13 částí obce. Katastrální výměra činí 58,45 km² a dostupnost do sídla kraje je 25,3 km. (Český statistický úřad, 2019)

Podíl dluhu k průměru příjmů byl v roce 2017 19,42%. (Monitor, 2018)

Město je zakladatelem a 100% vlastníkem společnosti Technické služby města Přerova, s. r. o., která byla založena 2. dubna 2008. Dominantním úkolem společnosti jsou běžné komunální služby pro město Přerov, včetně dalších okolních obcí. Jedná se zejména o svoz a likvidaci TKO, údržbu komunikací, zeleně a veřejného osvětlení, správu nemovitostí a další komunální hospodářské činnosti.

Město Přerov je provozovatelem sedmi hřbitovů a to na v části města Přerov I (ústřední pohřebiště) a zbylá pohřebiště se nachází v místních částech. Na těchto

hřbitovech se nachází cca 9 096 hrobových míst a kolumbárium. (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Informace o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je vybírán na základě obecně závazné vyhlášky, která rok 2017 není na stránkách města Přerova k nahlédnutí. Televize Přerov s. r. o. ale na svých webových stránkách zveřejnila informaci, ze které vyplývá, že v roce 2018 je platba poplatku ve stejné výši jako v letech předešlých a to 650 Kč na osobu, což vypovídá o skutečnosti, že i v roce 2017 činila částka za tento poplatek 650,- Kč. (Televize Přerov, 2018)

Výdaje a příjmy města Přerov

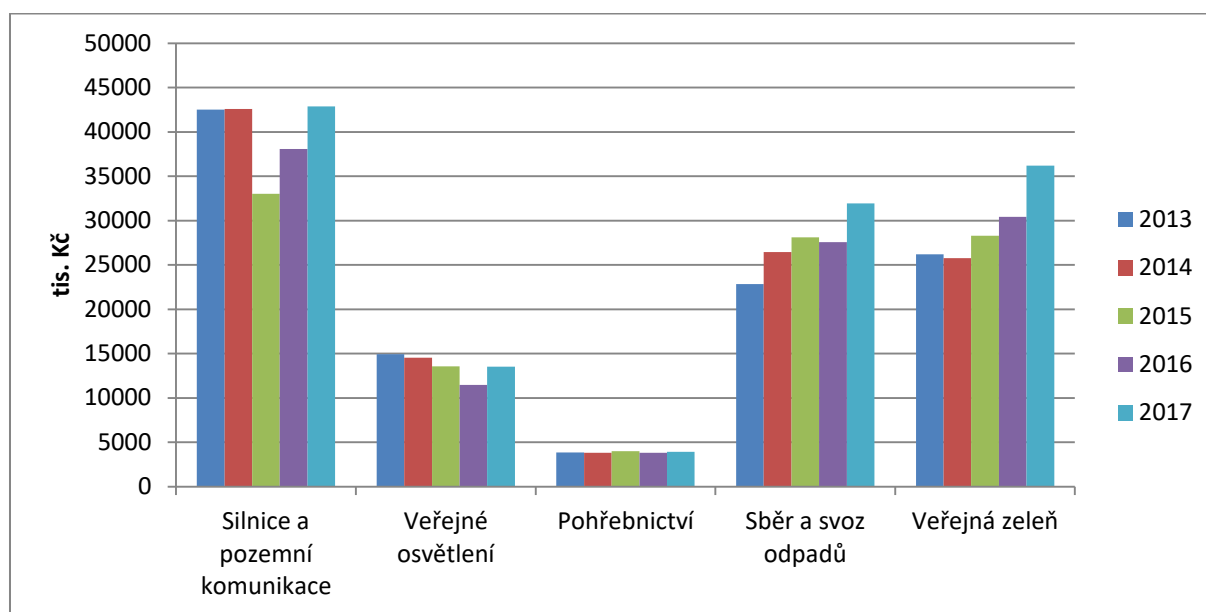
Výše a rozložení výdajů na jednotlivé komunální služby ve sledovaných letech, je zřejmé z tabulky 3.10 a grafu 3.7

Tabulka 3.10 Výdaje města Přerov na vybrané komunální služby v letech 2013 – 2017

Ukazatel – běžné výdaje	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Silnice a pozemní komunikace [tis. Kč]	42 528	42 574	33 016	38 085	42 864
Veřejné osvětlení [tis. Kč]	14 929	14 520	13 566	11 461	13 530
Pohřebnictví [tis. Kč]	3 849	3 810	4 003	3 798	3 916
Sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	22 826	26 432	28 100	27 581	31 918
Vzhled obce [tis. Kč]	26 206	25 755	28 301	30 418	36 192
CELKEM:	110 338	113 091	106 986	111 343	128 420

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Graf 3.7 Srovnání všech sledovaných nákladů města Přerov v letech 2013 - 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Silnice a pozemní komunikace

Stejně jako Jeseník, Olomouc a Šumperk, tak i Přerov na zajištění této služby vynaložil nejvíce financí ze všech sledovaných služeb a to 199 067 tis. Kč. Srovnatelné výdaje měl Přerov v letech 2013, 2014 a 2017, kdy se výdaje v průměru pochovaly v částce 42 655 tis. Kč. Nejmenší celkový výdaj byl v roce 2015 (33 016 tis. Kč), což je o necelých 10 000 tis. Kč méně, než nejvyšší výdaj roku 2017.

Mimo běžné výdaje nutné na údržbu komunikací a chodníků vynaložil Přerov prostředky na opravy výtluků na komunikacích, předláždění chodníků, obnovu vodorovného značení na přechodech pro chodce, parkovacích stáních a cyklistických stezkách a opravu zametacího stroje. (Výroční zpráva TS Přerov s. r. o., 2017)

Veřejné osvětlení

Výdaje na veřejné osvětlení v Přerově každoročně klesaly. Na začátku sledovaného období výdaje činily 14 929 tis. Kč a na konci sledovaného období už jen 13 530 tis. Kč, což je pokles o 1 399 tis. Kč. Nejmenší výdaj byl v roce 2016 a to 11 461 tis. Kč.

Výměny svítidel se ve sledovaném období pohybovaly maximálně do 30 kusů za rok, dále byly po dopravních nehodách vyměněny sloupky veřejného osvětlení a

v roce 2017 v místních částech Žeravice a Čekyně bylo veřejné osvětlení osazeno rozvaděči s úsporným režimem provozu. (Interní informace z TS Přerov s. r. o.)

Pohřebnictví

Tak jako jiné sledované obce, vynaložil i Přerov na zajištění této služby nejméně finančních prostředků. V průměru se výdaje činily 3 875 tis. Kč. Zajímavá je pravidelnost, kdy v jednom roce se výdaje zvýšily, v dalším roce snížily a tento jev se opakoval až do posledního sledovaného roku. Nejvyšší výdaj byl v roce 2015 (4 003 tis. Kč) a nejnižší v roce následujícím (3 798 tis. Kč).

Ve sledovaném období byla zrekonstruována obřadní síň v kolumbáriu, rekonstrukce WC a dále se jednalo o drobné opravy na budovách a vstupních branách. (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Sběr a svoz odpadů

Až na rok 2016, kdy výdaje na zajištění této služby oproti předchozímu roku mírně klesly, se výdaje na tuto komunální službu každý rok zvyšovaly. Největší nárůst se uskutečnil v roce 2017, kdy se výdaje, oproti předchozímu roku zvýšily o 4 337 tis. Kč.

Veřejná zeleň

Na zajištění této služby musel Přerov vynaložit druhý největší objem finančních prostředků ze svého rozpočtu a to 146 872 tis. Kč. Od roku 2015 se výdaje zvyšovaly a v roce 2017 dosáhly maxima výdajů za všechny sledované roky a to 36 192 tis. Kč, což v porovnání s rokem 2013, kdy byly výdaje ve výši 26 206 tis. Kč, bylo navýšení o 9 986 tis. Kč. Největší meziroční nárůst byl taktéž v roce 2017, kdy se výdaje oproti předchozímu roku zvýšily o 5 774 tis. Kč.

Četnost údržby se pohybuje od 1 – 8 sečí ročně, dle typu plochy.

Tabulka 3.11 Celkové výdaje města Přerov na vybrané komunální služby v letech 2013 – 2017

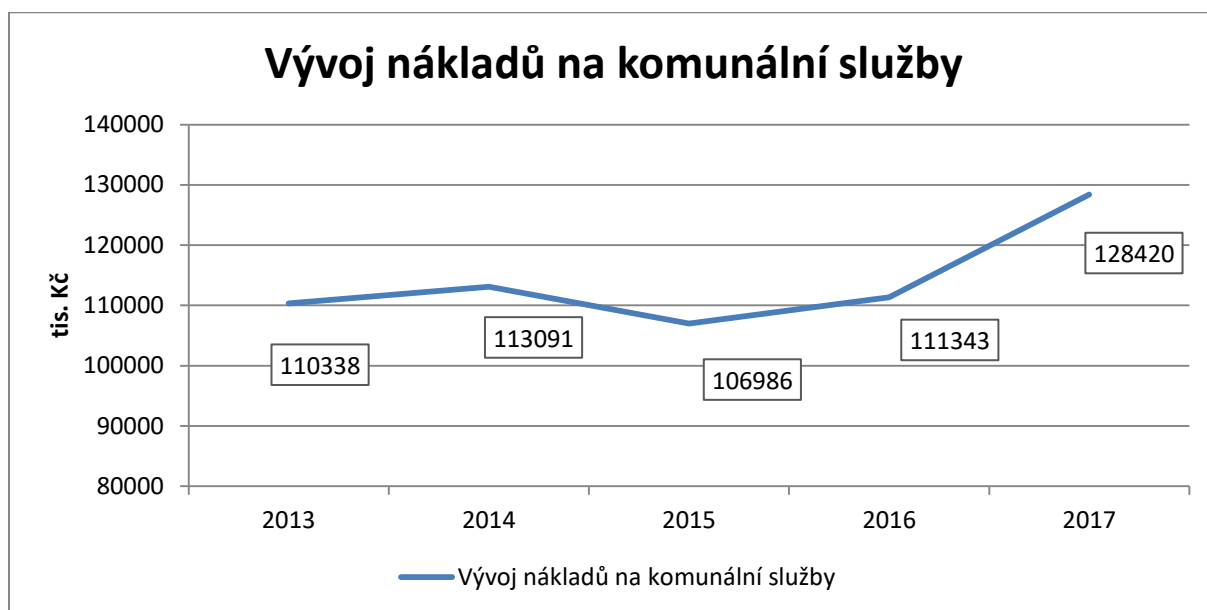
Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvatel	44 824	44 538	44 278	43 994	43 791
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	705 185	711 047	783 339	746 615	789 900
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	110 338	113 091	106 986	111 343	128 420
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	15,65	15,90	13,66	14,91	16,26
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	2,46	2,54	2,42	2,53	2,93

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Jak je uvedeno v grafu 3. 8, výdaje na vybrané komunální služby se mimo rok 2017 pohybovaly kolem hranice 11 000 tis. Kč. Nárůst výdajů se uskutečnil až v roce 2017, kdy se výdaje dostaly až na 12 420 tis. Kč. Oproti roku 2016 to byl nárůst o 17 077 tis. Kč. Nejméně nákladný, co se týče výdajů na vybrané komunální služby, byl pro Přerov rok 2015, kdy obec vynaložila 1 830,38 tis. Kč. Naopak, celkové výdaje Přerova se v tento rok zvýšily.

Počet obyvatel v Přerově trvale a velmi výrazně klesal. Přerovu ve sledovaných letech ubylo nejvíce obyvatel ze všech sledovaných obcí a to celkem 1 033. Ve všech sledovaných letech se do Přerova k trvalému pobytu přihlásilo méně osob, než odhlásilo a úbytky byly v každém roce větší jak 200 osob. Největší pokles počtu obyvatel byl v roce 2013, kdy se Přerovu počet obyvatel snížil o 286 osob a nejmenší v roce 2017, kdy se počet obyvatel snížil o 203 osob. I když ale počet obyvatel trvale a výrazně klesal, má Přerov v přepočtu výdajů na vybrané komunální služby na osobu druhý nejlepší výsledek.

Graf 3.8 Vývoj celkových nákladů na vybrané komunální služby ve městě Přerov v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Tabulka 3.12 Příjmy a výdaje města Přerov za poplatků za komunální odpad v letech 2013 – 2017

Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Poplatek za komunální odpad [tis. Kč]	28 440	27 930	27 711	27 616	27 612
Výdaje za sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	22 826	26 432	28 100	27 581	31 918
Podíl poplatku za kom. odpad na výdajích na sběr a svoz odpadů [%]	124,59	105,67	98,62	100,13	86,51

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

V porovnání s předchozím Jeseníkem, Olomoucí a Prostějovem, je Přerov, co se týče pokrytí výdajů příjmy za místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je na tom Přerov mnohem lépe. V letech 2013, 2014 a 2016 pokryly příjmy výdaje dokonce z více jak 100%. V letech 2015 a 2017 příjmy za tento poplatek výdaje nepokryly a

Přerov tento rozdíl musel uhradit vlastními prostředky. V roce 2015 tento rozdíl mezi příjmy a výdaji činil 389 tis. Kč a 4 306 tis. Kč v roce 2017.

3.4.5 Město Šumperk

Město Šumperk se rozkládá v malebném údolí řeky Desné, chráněné od severu masívem jesenických hřebenů. Město je správním, politickým a hospodářským centrem severozápadní Moravy a je jednou ze vstupních bran pohoří Jeseníky, které je členěno na Hrubý a Nízký Jeseník. Šumperk je právem označován za „Bránu Jeseníků“, protože leží na křižovatce cest, které vedou k nejvýznamnějším horským výchozím základnám - Skřítku, Červenohorskému sedlu, Ramzové a také k úpatí masivu Kralického Sněžníku. (Město Šumperk, 2019)

První písemná zpráva o městu Jeseník je z roku 1 278.

Jeseník leží v nadmořské výšce 315 m n. m., má 3 katastrální území a 1 část obce. Katastrální výměra činí 27,88 km² a dostupnost do sídla kraje je 59 km. (Český statistický úřad, 2018)

Podíl dluhu k průměru příjmů byl v roce 2017 28,97%. (Monitor, 2018)

Šumperk je jedinou obcí ze všech sledovaných, která nevlastní, ani nemá podíl v žádné společnosti zabývající se poskytováním sledovaných služeb. Veškeré sledované služby jsou v Šumperku zajišťovány vlastními silami, případně na základě smluvních vztahů.

Správu a údržbu místních komunikací byla od roku 2013 zajišťována společností EVJÁK s. r. o. a od poloviny roku 2016 firmou SUEZ Technický servis s. r. o. (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Správu a údržbu veřejného osvětlení ve sledovaném období zajišťovala společnost Elektroslužby Šumperk s. r. o., svoz odpadů zajišťovala společnost AVE Odpadové hospodářství s. r. o. a správu veřejné zeleně zajišťovala společnost Údržba zeleně a parků s. r. o. (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Pohřebnictví v letech 2013 – 8/2015 pro město Šumperk zajišťovala Ing. Jana Mikisková a od září 2015 Moravská pohřební služba s. r. o. (Informace dle Zákona č. 106/1999 Sb.)

Od 1. 7. 2018 jsou všechny sledované komunální služby, až na svoz odpadů zajišťovány odborem městského úřadu Šumperk a to Odborem majetkoprávním – Oddělení komunálních služeb.

Informace o místním poplatku v roce 2017, za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů není na stránkách Šumperku zveřejněn. Pro ilustraci, poplatek na rok 2019 byl stanoven ve výši 612 Kč. Tato částka se skládá z částky 140 Kč za kalendářní rok a částky 472 Kč za kalendářní rok, kdy tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů města předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

Výdaje a příjmy města Šumperk

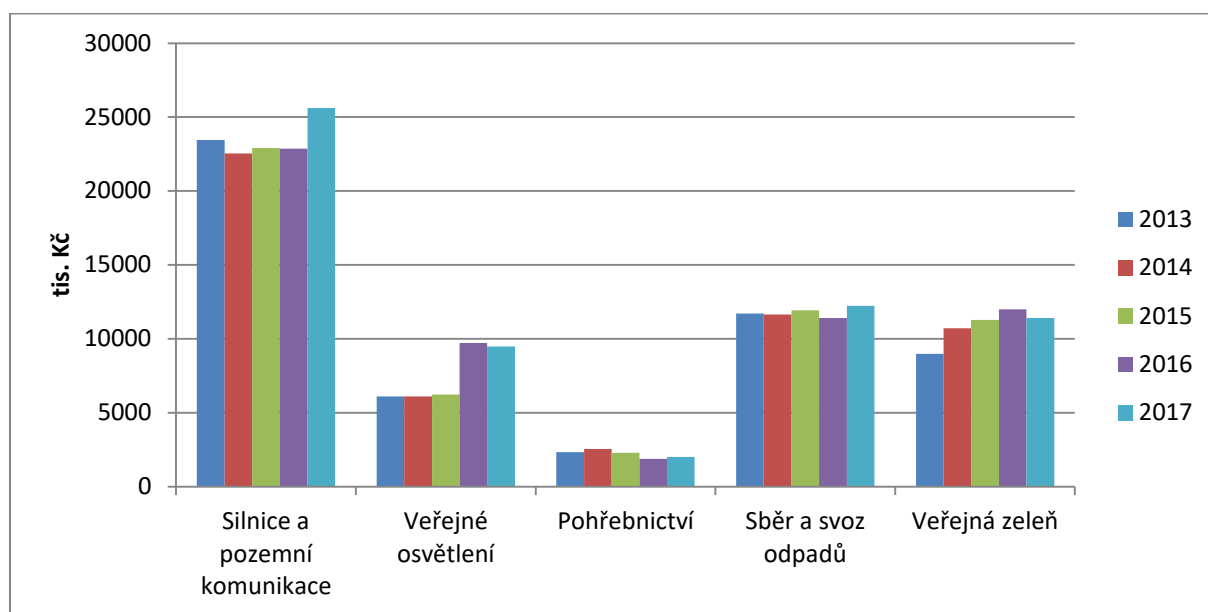
Výše a rozložení výdajů na jednotlivé komunální služby ve sledovaných letech, je zřejmé z tabulky 3.13 a grafu 3.9

Tabulka 3.13 Výdaje města Šumperk na vybrané komunální služby v letech 2013 – 2017

Ukazatel – běžné výdaje	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Silnice a pozemní komunikace [tis. Kč]	23 453	22 531	22 908	22 872	25 619
Veřejné osvětlení [tis. Kč]	6 097	6 107	6 219	9 722	9 485
Pohřebnictví [tis. Kč]	2 323	2 550	2 290	1 879	2 012
Sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	11 718	11 652	11 921	11 416	12 234
Veřejná zeleň [tis. Kč]	8 988	10 720	11 285	11 993	11 402
CELKEM:	52 579	53 560	54 623	57 882	60 752

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Graf 3.9 Srovnání všech sledovaných nákladů města Šumperk v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Silnice a pozemní komunikace

Tak jako u většiny sledovaných měst a komunálních služeb, je i pro Šumperk zajištění této služby pro obecní rozpočet nejnákladnější. Šumperk v průměru ročně vynaložil 23 477 tis. Kč. V letech 2014 – 2016 byly náklady vcelku vyrovnané a pohybovaly se přibližně od 22 500 tis. Kč do 22 900 tis. Kč. Největší objem svých finančních prostředků musel Šumperk vynaložit v roce 2017, kdy oproti předešlému roku výdaje vzrostly o 2 747 tis. Kč.

Veřejné osvětlení

Výdaje na veřejné osvětlení se v letech 2013 – 2015 pohybovaly v průměru na 6 141 tis. Kč. V následujících dvou letech ale výdaje vzrostly a v porovnání s rokem 2015 výdaje v roce 2016 a 2017 dosti výrazně. V roce 2016 byl tento nárůst oproti předchozímu roku největší, přibližně o 56%.

Pohřebnictví

Na zajištění této služby Šumperk každým rokem vynaložil nejméně finančních prostředků. Z celkového objemu výdajů na vybrané komunální služby tvořily výdaje na pohřebnictví jen necelá 4 %. V průměru se tyto výdaje pohybovaly okolo 2 111 tis. Kč. Největší výdaj měl Šumperk v roce 2014 a to ve výši 2 550 tis. Kč.

Sběr a svoz odpadů

Výdaje na komunální odpad byly ve sledovaných letech převážně vyrovnané a pohybovaly se od 11 416 tis. Kč do 12 234 tis. Kč. Nejmenší objem finančních prostředků Šumperk vynaložil v roce 2016 (11 416 tis. Kč) a největší výdaj byl v následujícím roce 2017 (12 234 tis. Kč), což je meziroční nárůst o 818 tis. Kč.

Veřejná zeleň

V prvních letech 2013 – 2016 se výdaje na zajištění vzhledu obce každoročně zvyšovaly. V roce 2013 byly výdaje 8 988 tis. Kč a do roku 2016 se postupně zvýšily až na 11 993 tis. Kč. V posledním sledovaném roce už výdaje mírně poklesly a to na 11 402 tis. Kč.

Tabulka 3.14 Celkové výdaje města Šumperk na vybrané komunální služby v letech 2013 – 2017

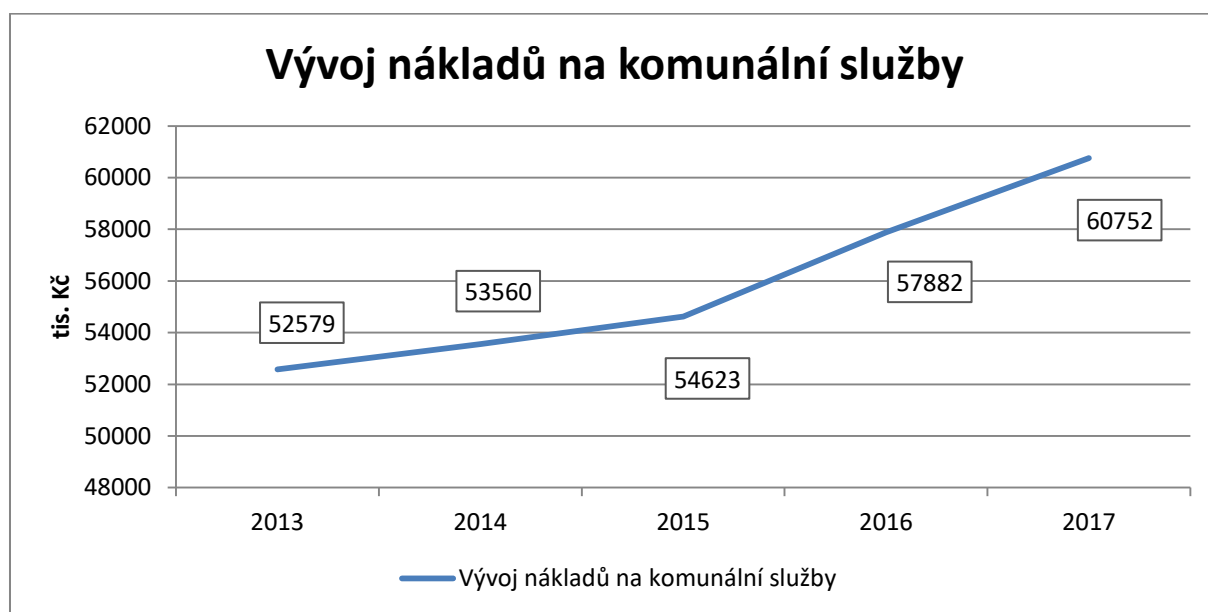
Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvatel	26 870	26 806	26 697	26 478	26 305
Celkové výdaje obce [tis. Kč]	463 671	506 130	532 150	511 124	742 603
Výdaje na vybrané komunální služby [tis. Kč]	52 579	53 560	54 623	57 882	60 752
Výdaje na vybrané komunální služby [%]	11,34	10,58	10,26	11,32	8,18
Výdaje na vybrané komunální služby/ 1 obyv. [tis. Kč]	1,96	2,00	2,05	2,19	2,31

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

I když z grafu 3.10 vyplývá, že se výdaje na vybrané komunální služby každým rokem zvýšily, je právě Šumperk obcí, která k poměru k celkovým výdajům vynakládá ze svého rozpočtu na vybrané komunální služby nejméně finančních prostředků. Oproti roku 2013, kdy výdaje byly ve výši 52 579 tis. Kč, musel Šumperk v roce 2017 vynaložit už 60 752 tis. Kč, což je o 8 1373 tis. Kč více.

Počet obyvatel trvale klesal a v roce 2017 měl Šumperk o 565 obyvatel méně, než v roce 2013. I tak měl Šumperk, v přepočtu výdajů na vybrané komunální služby, nejmenší výdaje i v přepočtu na jednoho obyvatele ze všech sledovaných obcí. V roce 2013 byly výdaje na jednoho obyvatele nižší než 2 tis. Kč, přesněji 1,96 tis. Kč. Nejvyšší takto přepočtené výdaje měl Šumperk v roce 2017 a to 2,31 tis Kč.

Graf 3.10 Vývoj celkových nákladů na vybrané komunální služby ve městě Šumperk v letech 2013 - 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Tabulka 3.15 Příjmy a výdaje města Šumperk za poplatek za komunální odpad v letech 2013 – 2017

Ukazatel	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
Poplatek za komunální odpad [tis. Kč]	14 482	14 673	14 792	14 456	14 252
Výdaje za sběr a svoz odpadů [tis. Kč]	11 718	11 652	11 921	11 416	12 234
Podíl poplatku za kom. odpad na výdajích na sběr a svoz odpadů [%]	123,59	125,93	124,08	126,63	116,50

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Stejně jako má Šumperk pomyslné prvenství v nejnižších nákladech v přepočtu k celkovým výdajům a výdajům přepočteným na jednoho obyvatele, tak i v příjmech vybraných na místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, byl Šumperk nejúspěšnější. Šumperku do obecního rozpočtu z výběru těchto poplatků plynula vyšší částka, než byly náklady na sběr a svoz odpadů. V průměru Šumperk každý rok získal o 23,4 % více financí, než činily náklady na zajištění této služby.

4 ZHODNOCENÍ VYBRANÝCH KOMUNÁLNÍCH SLUŽEB, NÁVRHY A DOPORUČENÍ

4.1 Zhodnocení vybraných komunálních služeb

V této kapitole, která navazuje na zjištění získaná v kapitole předešlé je pozornost věnována zhodnocení vybraných rozpočtových výdajů komunálních služeb, sledovaného období let 2013 – 2017 a to mezi všemi sledovanými obcemi.

Na začátku kapitoly bude pomocí grafu znázorněn podíl výdajů k celkovým výdajům daných obcí a dále srovnány výdaje na komunální služby v přepočtu na jednoho obyvatele obce. Poté bude pozornost věnována každé z komunálních služeb zvlášť a rovněž pomocí grafů znázorněno jaký objem finančních prostředků na danou komunální službu vynaložily a to v přepočtu na jednoho obyvatele a v přepočtu na počet, délku a případně rozlohu, v rámci které města komunální službu zajišťují. Délky, počty a rozlohy, z nichž srovnávání a zhodnocení v této kapitole vychází, jsou včetně propočtů, uvedeny v Příloze č. 2.

V závěru této kapitoly jsou uvedeny návrhy a doporučení, díky jimž by sledované obce v oblasti zhodnocovaných komunálních služeb mohly nalézt možné úspory.

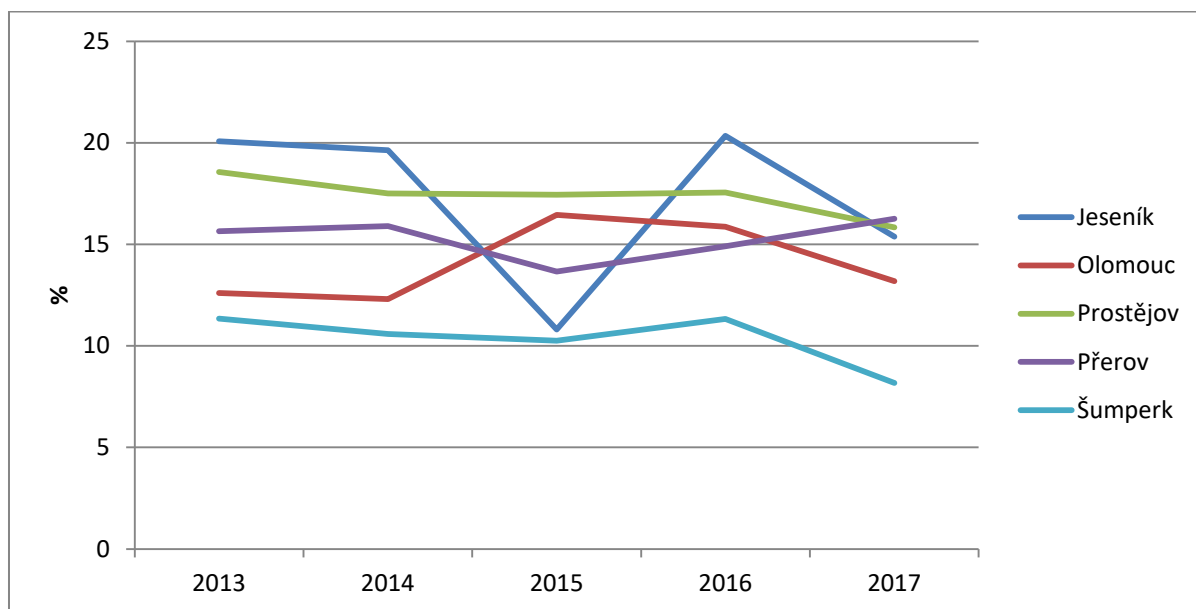
4.1.1 Podíl výdajů za komunální služby k celkovým výdajům

Z grafu 4.1 je zřejmé, že podíl výdajů za zvolené komunální služby k celkovým výdajům jsou u Prostějova, Přerova a Šumperku jsou vcelku vyrovnané. Největší meziroční změna se týká roku 2015, kdy Jeseník v poměru k celkovým nákladům vynaložil za zvolené komunální služby mnohem méně finančních prostředků, než v letech předešlých, ale zároveň i v letech následujících. Dle zjištění Jeseník v roce 2015 realizoval mnoho významných investičních akcí, které byly příčinou zvýšení celkových nákladů. Mezi tyto akce, které byly finančně nejnákladnější, patří například: Realizace energeticky úsporných opatření budovy IPOS, Výstavba centra sociálních služeb, Modernizace letního koupaliště ve městě Jeseník aj. I když na většinu akcí Jeseník získal dotaci, tyto dotace nepokryly 100% výdajů a byla nutná i spoluúčast Jeseníku.

Další větší meziroční změna je vidět u Olomouce v roce 2015. Tato změna se týká zvýšení výdajů u komunální služby Silnice a pozemní komunikace, příčinou tohoto nárůstu byly výdaje na vícepráce oprav komunikací, chodníků, cyklostezek apod.

Celkově, za všechny sledované roky nejméně finančních prostředků k celkovým výdajům dané obce vynaložil Šumperk. V poměru k celkovým výdajům činily výdaje za zvolené komunální služby v daném období 10,37%. Naopak Prostějovu ve zvoleném období činily výdaje na zvolené komunální služby přepočtu k celkovým nákladům 17,38 %.

Graf 4.1 Podíl výdajů za vybrané komunální služby k celkovým výdajům obce v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

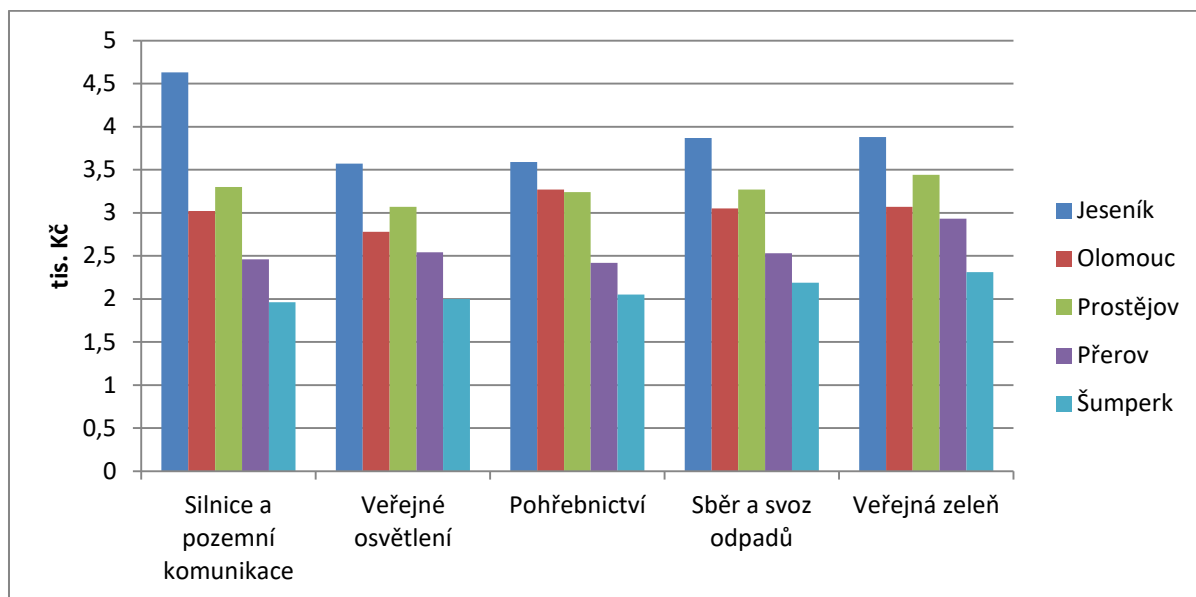
4.1.2 Výdaje na komunální služby v přepočtu na jednoho obyvatele

Úbytek v počtu obyvatel zaznamenaly, až na Olomouc všechny sledované obce. Největší úbytek obyvatel byl v Přerově, kdy za sledovaných 5 let se počet snížil o 1 033 obyvatel. Naopak Olomouc za sledované období zaznamenala nárůst o 907 obyvatel.

Nejmenší úbytek obyvatel byl v Jeseníku (305), který ale dle grafu 4.2, měl naopak největší výdaje přepočtené na jednoho obyvatele a to v průměru 3,9 tis. Kč za jeden rok.

Nejmenší náklady přepočtené na jednoho obyvatele měl Šumperk, který za sledované období vynaložil v průměru 2,1 tis. Kč, což je o necelých 86% méně, než u Jeseníku.

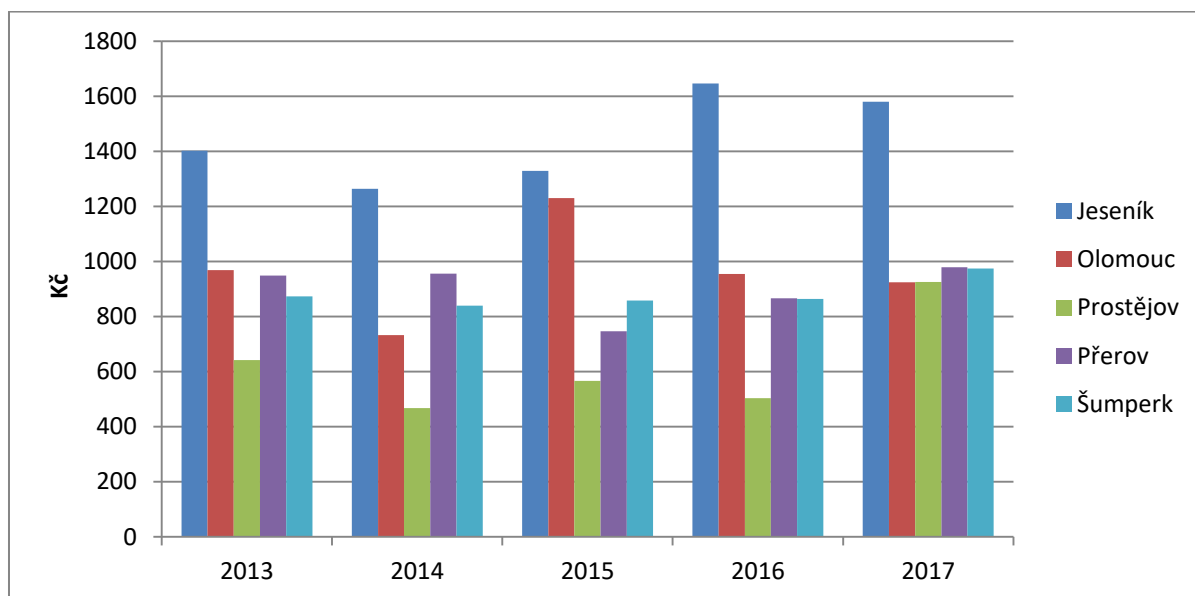
Graf 4.2 Výdaje na komunální služby na jednoho obyvatele v období 2013 - 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

4.1.3 Silnice a pozemní komunikace

Graf 4.3 Výdaje na silnice a pozemní komunikace v přepočtu na jednoho obyvatele v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Jak je z grafu 4.3 na první pohled zřejmé, největší výdaje přepočtené na jednoho obyvatele měl ve všech sledovaných letech Jeseník. V průměru se výdaje na jednoho obyvatele pohybovaly okolo 1 444 Kč, což je v porovnání s Prostějovem, jehož výdaje se v průměru pohybovaly kolem 621 Kč na osobu, rozdíl více jak 230%. Největší výdaje ze všech měl již zmíněný Jeseník v roce 2016, který dle rozpočtu na rok 2016 navýšil částku poskytovanou společností Technické služby Jeseník, a. s., která na základě mandátní smlouvy Jeseníku zajišťuje tyto služby, a to z 15 000 tis. Kč na 18 500 tis. Kč. Dle závěrečného účtu za rok 2016 ale nebyla plánována žádná větší oprava silnic a místních komunikací. Navýšení těchto běžných výdajů na údržbu pokračovalo i v roce 2017, což Jeseníku ve spojení s trvalým úbytkem obyvatel navýšilo nejen výdaje celkově na tyto služby, ale i výdaje přepočtené na jednu osobu.

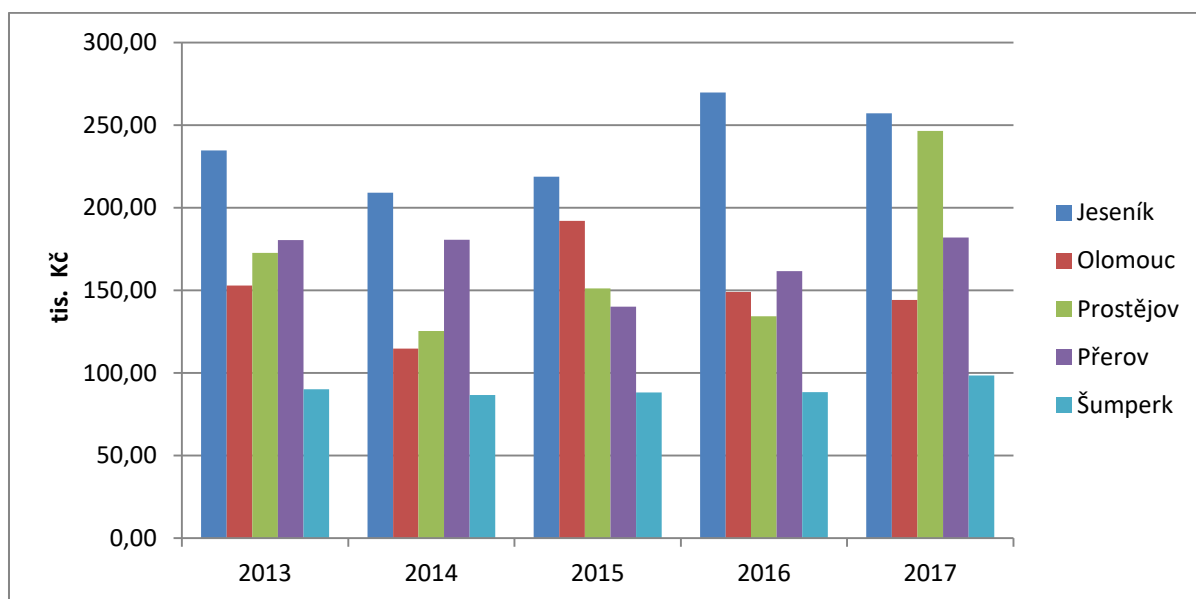
Podstatný meziroční nárůst můžeme zaznamenat i u Olomouce, přesněji v roce 2015, kdy oproti předchozímu roku výdaje přepočtené na jednoho obyvatele stouply o 497 Kč. Tento nárůst byl zapříčiněn velkými opravami havarijních stavů mostů, lávek a podchodů, podzemního parkoviště aj. I když Olomouc je jedinou obcí,

kteřé počet obyvatel každoročně narůstal, má po Jeseníku celkově nejvyšší výdaje přepočtené na jednoho obyvatele.

U měst Přerov a Šumperk byly výdaje přepočtené na jednoho obyvatele v jednotlivých letech přibližně stejné, bez větších meziročních výkyvů. Přerov vynaložil každý rok v průměru 899 Kč na jednoho obyvatele a Šumperk 882 Kč.

Nejmenší výdaje přepočtené na jednoho obyvatele měl Prostějov, jehož každoroční výdaje se pohybovaly v průměru okolo 621 Kč.

Graf 4.4 Výdaje na silnice a pozemní komunikace v přepočtu na délku místních komunikací v letech 2013 – 2017

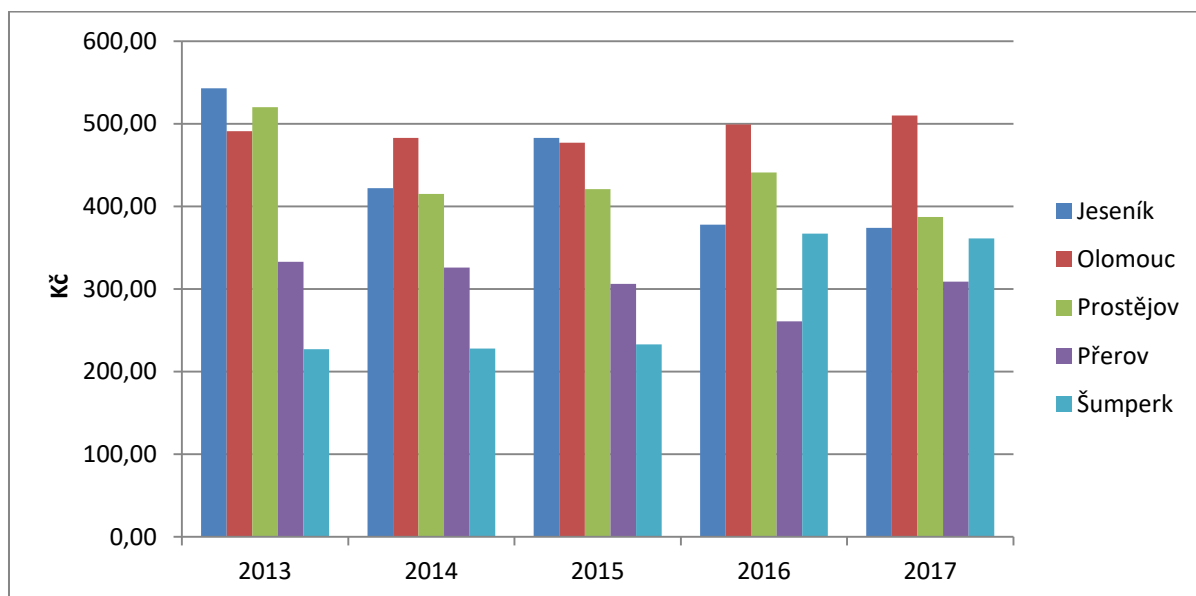
Zdroj: Monitor a interní informace města, vlastní úprava

Stejně jako u předchozího ukazatele, tak i v přepočtu výdajů na 1 km délky místních komunikací měl nejvyšší výdaje Jeseník, jehož výdaje na 1 km místních komunikací se ročně pohybovaly v průměru okolo 237,85 tis. Kč. Nejnižší a zároveň i velice vyrovnané výdaje měl Šumperk. Ročně se jeho výdaje pohybovaly v průměru okolo 90,37 tis. Kč, což je o 147,48 tis. Kč na 1km více, než u Jeseníku.

4.1.4 Veřejné osvětlení

Graf 4.5 Výdaje na veřejné osvětlení v přepočtu na jednoho obyvatele v letech 2013 – 2017

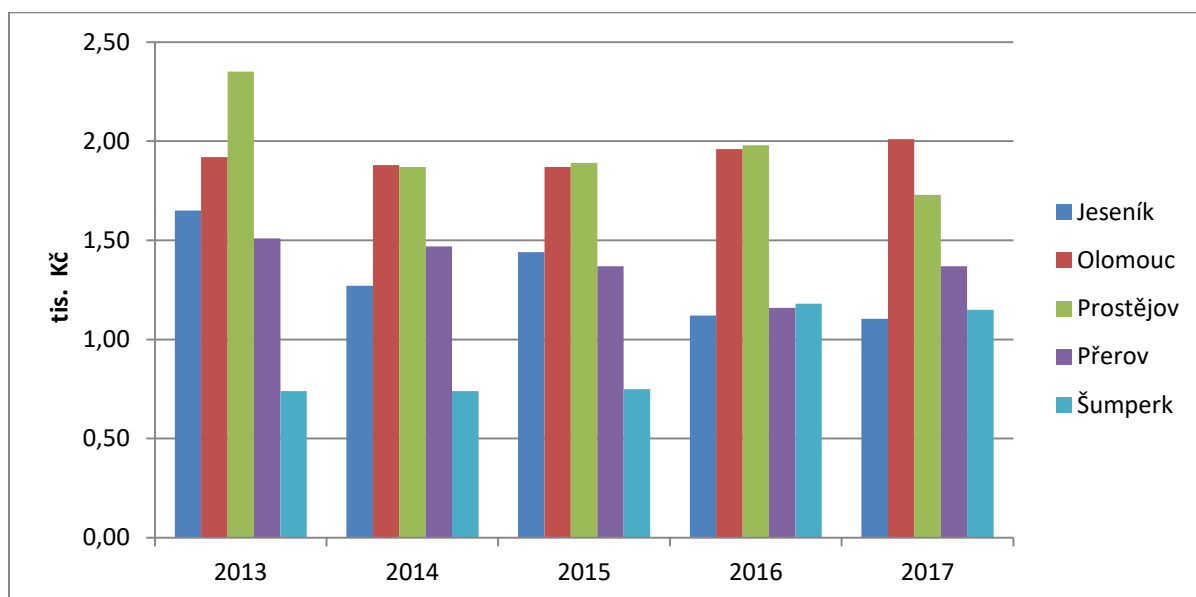

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Nejlepších výsledků, ve výdajích přepočtených na jednoho obyvatele, dosáhl Šumperk a to v průměru okolo 283 Kč na osobu a to i když Šumperk zaznamenal každoroční úbytek obyvatel a výdaje přepočtené na jednoho obyvatele meziročně stoupaly.

Naopak i přes každoroční nárůst počtu obyvatel, a bez větších meziročních výkyvů ve výdajích, měla celkově největší výdaje na veřejné osvětlení Olomouc, jejíž výdaje se v průměru pohybovaly okolo 492 Kč na osobu.

Graf 4.6 Výdaje na veřejné osvětlení v přepočtu na celkový počet světelných bodů a sloupů veřejného osvětlení v letech 2013 - 2017

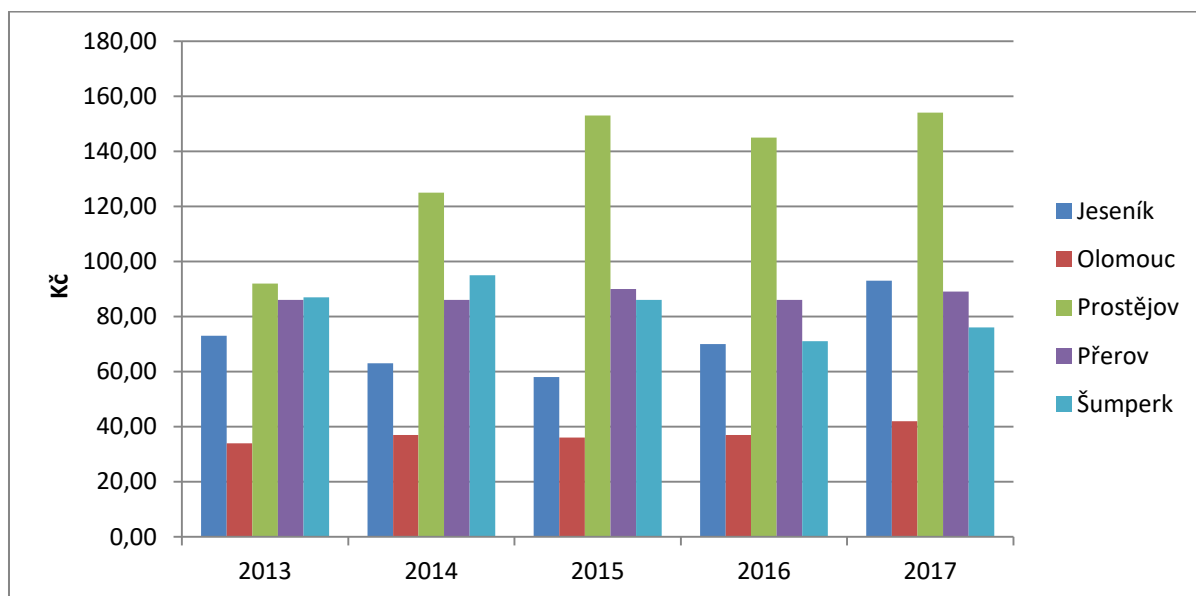
Zdroj: Monitor a interní informace města, vlastní úprava

I v přepočtu výdajů na celkový počet světelných bodů a sloupů veřejného osvětlení, měl nejnižší výdaje Šumperk. Průměrné roční výdaje se pohybovaly okolo 0,912 tis. Kč, což je o více jak 110% méně, než u Prostějova, který ročně v průměru vynaložil 1,964 tis. Kč a Olomouce, který ročně v průměru vynaložil 1,928 tis. Kč.

Zajímavé a snad i do budoucna příznivé zjištění je, že se Prostějovu, jemuž od 1. 1. 2017 zajišťuje správu a údržbu veřejného osvětlení sdružení společnosti ELTODO, a. s., Praha a ELTODO – CITELUM, s. r. o., Praha, v roce 2017, oproti předchozímu roku, takto přepočtené výdaje snížily o 0,25 tis. Kč.

4.1.5 Pohřebnictví

Graf 4.7 Výdaje na pohřebnictví v přepočtu na jednoho obyvatele v letech 2013 – 2017

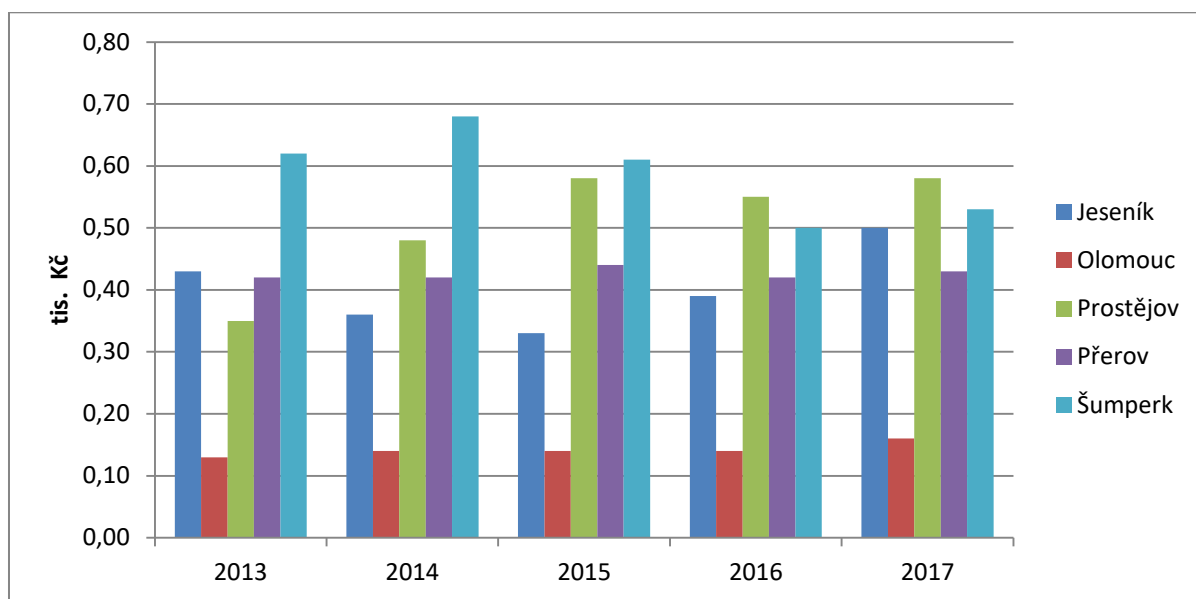

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Jak naznačuje graf 4. 7, výdaje Prostějova, přepočtené na jednoho obyvatele značně převyšují výdaje u všech ostatních obcí. Mezi nejmenším výdajem Olomouce (rok 2015) ve výši 34 Kč na osobu a nejvyšším výdajem Prostějova (rok 2017) ve výši 154 Kč na osobu je rozdíl větší než 350%.

Nejnižší výdaje v přepočtu na jednoho obyvatele měla Olomouc, jejíž výdaje se v průměru pohybovaly kolem 37 Kč na osobu, což je skoro dvojnásobně méně, než činily druhé nejlepší průměrné výdaje Jeseníku (71 Kč/osobu) a více jak 3,5x méně, než nejvyšší roční průměrné výdaje Prostějova (134 Kč/osobu).

Graf 4.8 Výdaje na pohřebnictví v přepočtu na počet hrobových míst v letech 2013 – 2017

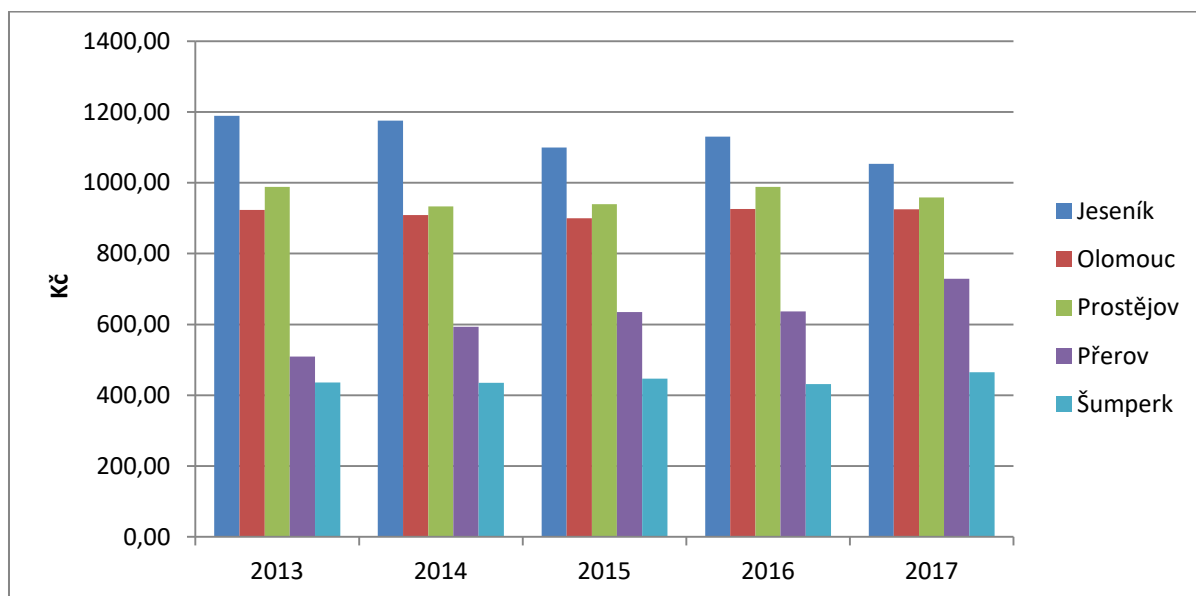

Zdroj: Monitor a interní informace města, vlastní úprava

Šumperk, který ve všech ostatních komunálních službách měl výdaje vždy jedny ze dvou nejnižších, měl naopak v přepočtu na počet hrobových míst ze všech sledovaných měst tyto výdaje nejvyšší. Důvod těchto vyšších výdajů ale není znám, jelikož Město Šumperk požadované informace o opravách v tomto období neposkytlo a tyto informace nebylo možné volně dohledat. Nejnižší výdaje, stejně jako u výdajů přepočtených na jednoho obyvatele, měla Olomouc. Oproti Šumperku, jehož takto přepočtené roční výdaje v roce 2014 činily 0,68 tis. Kč, měla Olomouc v tento rok výdaje ve výši 0,14 tis. Kč, což je rozdíl 0,54 tis. Kč.

4.1.6 Sběr a svoz odpadů

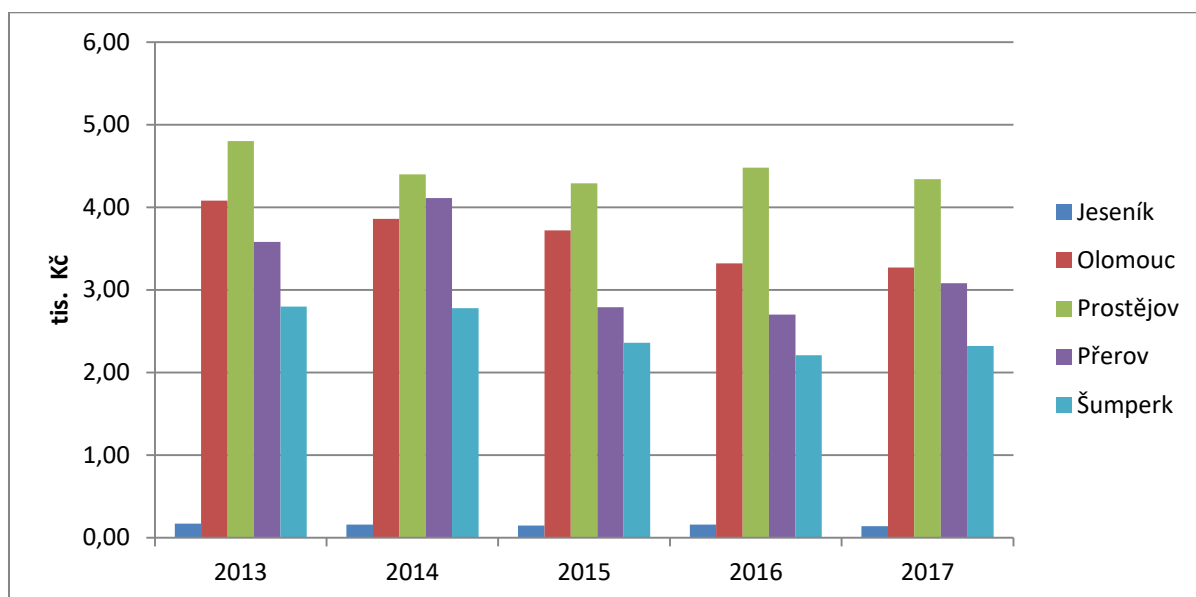
Graf 4.9 Výdaje na sběr a svoz odpadů v přepočtu na jednoho obyvatele v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Nejvyšší výdaje na sběr a svoz odpadů mělo Město Jeseník, jehož výdaj v prvním sledovaném roce (2013) činil 1 189 Kč na jednu osobu a tyto výdaje ani v jednom ze sledovaných let pod 1 000 Kč neklesly. Naopak Šumperk měl takto přepočtené výdaje ze všech sledovaných měst nejnižší a pohybovaly se v průměru okolo 442,80 Kč na osobu.

Graf 4.10 Výdaje na sběr a svoz odpadů v přepočtu na celkový počet sběrných nádob v letech 2013 – 2017

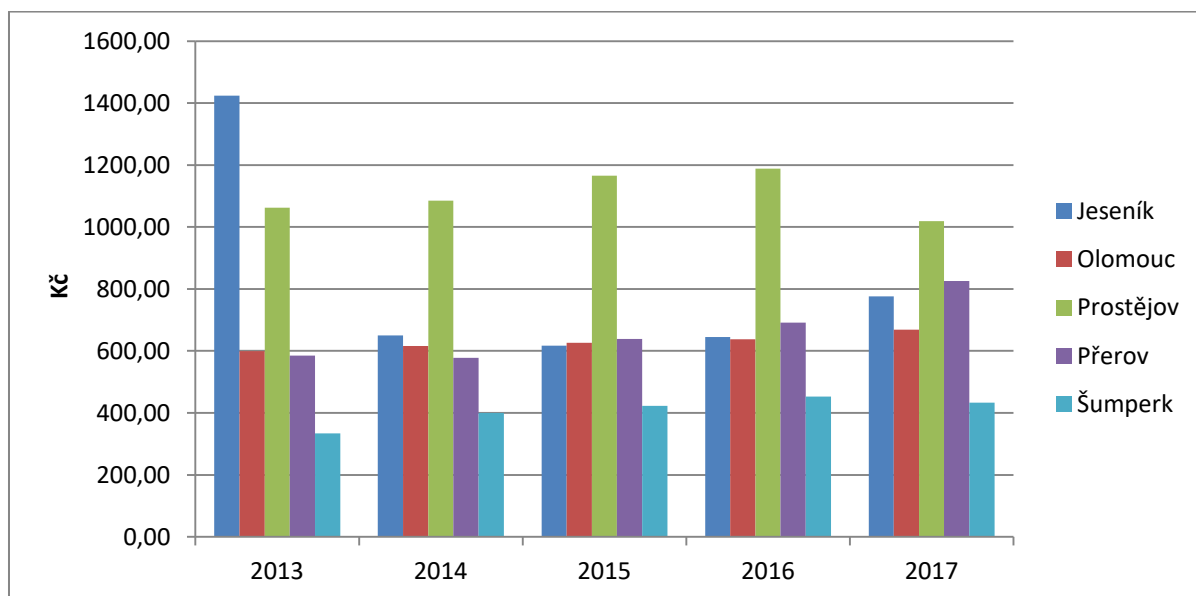

Zdroj: Monitor a interní informace města, vlastní úprava

Ve výdajích přepočtených na celkový počet sběrných nádob mnohé výrazně převyšuje Prostějov, jehož průměrné roční výdaje činily 4 462 tis. Kč na jednu sběrnou nádobu. Výrazně nejnižší výdaje měl ve sledovaných letech Jeseník. Příčinou tohoto extrémního rozdílu byl počet sběrných nádob (81 307 ks) uvedených městem Jeseník v odpovědi, ve znění pozdějších předpisů. Tento rozdíl oproti ostatním srovnávaným obcím je velice výrazný. Po následném telefonickém kontaktu bylo pracovníkem městského úřadu Jeseník potvrzeno, že počet sběrných nádob uvedený v odpovědi na Žádost o poskytnutí informace ve smyslu zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, je správný.

4.1.7 Veřejná zeleň

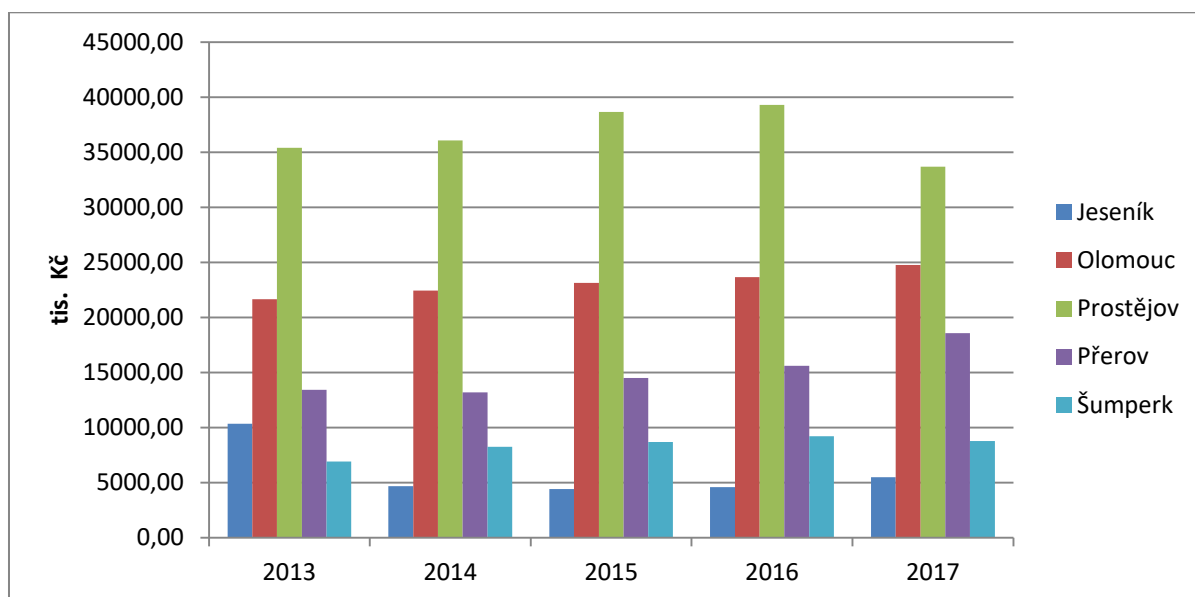
Graf 4.11 Výdaje na veřejnou zeleň v přepočtu na jednoho obyvatele v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor, vlastní úprava

Jak je na první pohled zřejmé, výdaj výrazně převyšující všechny ostatní, vynaložilo v prvním ze sledovaných roků (2013), město Jeseník. Dle Závěrečného účtu za rok 2013 byla příčinou tohoto až dvojnásobného výdaje, v porovnání s následujícími roky, financování akce s názvem „Regenerace zeleně“, na kterou město Jeseník vynaložilo 9 666 tis. Kč. V dalších letech již byly výdaje Jeseníku vyrovnané. Celkově nejvyšší výdaje měl Prostějov, který ze svého rozpočtu na zajištění této komunální služby vynakládá nejvíce finančních prostředků ze všech sledovaných služeb. Nejnižší výdaje vynaložil Šumperk, jehož výdaje v roce 2013 činily 334 Kč na jednoho obyvatele, což je v porovnání s výdajem Jeseníku, jehož výdaj ve stejném roce byl ve výši 1 424 Kč na jednoho obyvatele, výdaj o 1 090 Kč nižší.

Graf 4.12 Výdaje na veřejnou zeleň v přepočtu na 1ha plochy k sečení v letech 2013 – 2017

Zdroj: Monitor a interní informace města, vlastní úprava

Stejně, jako u přepočtu výdajů na jednoho obyvatele, tak i v přepočtu výdajů na 1 ha plochy k sečení měl výrazně nejvyšší výdaje Prostějov a to v průměru 36 617 tis. Kč na 1 ha za rok. V porovnání s Jeseníkem, jehož výdaje byly v letech 2014 – 2017 vyrovnané a za celé sledované období ročně činily v průměru 5 907 tis. Kč, jsou výdaje Prostějova o výše jak šestinásobné.

4.2 Návrhy a doporučení

Z hodnocení ekonomických výsledků je zřejmé, že v porovnání se všemi sledovanými obcemi, bylo zajištění posuzovaných komunálních služeb finančně nejméně nákladné pro Šumperk. Šumperk je zároveň jedinou obcí ze všech sledovaných, která nevlastní, ani nemá podíl v žádné společnosti zabývající se poskytováním sledovaných služeb. Jednotlivé komunální služby byly v Šumperku zajišťovány na základě smluvních vztahů s podnikatelskými subjekty.

A nad tímto faktem bych doporučila zamyslet se ostatním obcím, zda právě to není cesta k možné úspoře, jelikož mít vlastnický podíl ve firmě zajišťující veškeré komunální služby v obci evidentně není žádnou výhodou, ba naopak. Obce se tak

připravují o možnost na základě výběrového řízení získat lepší ceny na zajištění každé z těchto komunálních služeb.

Důkazem těchto možných úspor je i Prostějov, kterému od 1. 1. 2017 zajišťuje správu a údržbu veřejného osvětlení sdružení společnosti ELTODO, a. s., Praha a ELTODO – CITEUM, s. r. o., Praha a jehož výdaje v tomto roce klesly o 2 409 tis. Kč.

Možné úspory by obce jistě mohly nalézt u každé ze sledovaných komunálních služeb, své doporučení ale směřuji hlavně na veřejné osvětlení a sběr a svoz komunálních odpadů, kde mimo výše zmíněné celkové změny poskytovatele služby lze nalézt podstatné úspory i v jiných segmentech těchto služeb.

Veřejné osvětlení

S úsporou týkajícího se veřejného osvětlení obcím a městům pomáhají moderní technologie, jako je LED osvětlení. Použitím těchto technologií je možné zvýšit hladinu světla a zároveň ušetřit elektřinu.

V žádné z obcí se ve sledovaném období neuskutečnila větší, plánovaná výměna světelných zdrojů a dle interních informací se výměny uskutečnily vždy jen v rámci oprav a v řádu několika kusů za rok.

Obce tyto výměny nemusí provádět jen z vlastních zdrojů - Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytuje dotaci na rekonstrukci veřejného osvětlení už několik let. I pro rok 2019 poskytuje dotaci z Programu: EFEKT 2017 - 2021 -1A Opatření ke snížení energetické náročnosti veřejného osvětlení 2019.

Dotace je určena na obnovu osvětlovacích soustav a pořízení nebo optimalizaci řídicího systému VO v obcích. Výdaje na optimalizaci řídicího systému budou způsobilé pouze v případě, že optimalizace proběhne společně s výměnou svítidel a světelných zdrojů.

Další podstatnou úsporu by obce mohly učinit, taktéž na základě výběrového řízení, při změně dodavatele elektřiny, jelikož výdaje na elektrickou energii tvoří největší část výdajů za provoz veřejné osvětlení.

Sběr a svoz odpadů

V České republice již dnes platí, že od 1. 1. 2024 nebude možné, v souladu se zákonem, směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady dále

ukládat na skládky. Proto je důležité, aby se obce na tuto změnu připravily co nejdříve a našly jiný způsob jejich využití. Jedním z možných kroků by bylo využití spolupráce s jinými obcemi a tuto změnu řešit společně. Obce by však musely založit vlastní obchodní korporaci, díky níž by mohly vypsát společné výběrové řízení.

Analýzou bylo dále zjištěno, že u většiny obcí sazba místního poplatku za komunální odpad není stanovena v souladu s hodnotou skutečných nákladů na svoz a likvidaci odpadů předcházejícího období a tyto obce zbylé výdaje hradí z vlastního rozpočtu. I když se dá očekávat, že zvýšení tohoto poplatku mezi občany nebude vstřícně přijato, doporučila bych zastupitelům obcí, aby se zvýšením tohoto poplatku na svém konání zastupitelstva zabývali a tento poplatek navýšili.

Obec pečuje o všestranný rozvoj území obce a o potřeby občanů a na základě svého rozpočtu rozhoduje nejen o tom, co a kdy bude nakupovat, ale také o tom, kdo bude jejím dodavatelem a kolik mu za to zaplatí. To, jakým způsobem s finančními zdroji obce hospodaří, se bezprostředně týká každého z nás.

5 ZÁVĚR

Výdaje obcí na zajištění komunálních služeb na svém území tvoří jeden z podstatných výdajů z rozpočtu obce. Výdaje na tyto komunální služby k poměru celkovým výdajům se u sledovaných obcí pohybovaly mezi 10,5 – 17,5 % k celkovým nákladům. Zajišťování těchto služeb, které vytváří podmínky pro kvalitní život občanů v obci, patří do samostatné pravomoci obcí a je důležité, aby se zastupitelé neustále snažili hledat možné úspory.

Tématem této bakalářské práce bylo zhodnocení hospodaření vybraných obcí Olomouckého kraje v oblasti komunálních služeb.

Cílem bakalářské bylo provést analýzu srovnávaných obcí a komunálních služeb, zjistit jak obce v této oblasti, v období let 2013 - 2017 hospodařily a nalézt a doporučit jim možnosti úspor. Podklady pro zpracování analýzy byly informace získané přímo na městských úřadech, dále rozpočtové a účetní informace z portálu Monitor, závěrečné účty a výroční zprávy měst a technických služeb.

K dosažení cíle práce byla použita rešerše odborné literatury, deskripce a následně komparace zjištěných poznatků a údajů.

Celková analýza jednotlivých obcí, za pomoci srovnávacích ukazatelů, odhalila v některých případech značné rozdíly v hospodaření. Z analýzy vyplývá, že celkově nejnižší objem finančních prostředků na zajištění komunálních služeb na svém území vynakládá Šumperk a nejvíce naopak Prostějov, u kterého je, s ohledem na tuto skutečnost překvapivé, že např. příjmy vybrané za místní poplatek na provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pokryjí výdaje na tuto službu jen z necelých 60%.

Jak již bylo zmíněno, je právě Šumperk obcí, která ze svého rozpočtu vynaložila nejméně finančních prostředků na zvolené komunální služby v poměru k celkovým nákladům a zároveň jeho příjmy za místní poplatek na provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů v plné výši pokryjí výdaje na tuto službu.

Zajímavým zjištěním jistě je, že Šumperk je jedinou obcí ze všech sledovaných, která nevlastní, ani nemá podíl v žádné společnosti zabývající se poskytováním komunálních služeb a jednotlivé služby jsou v Šumperku zajišťovány na základě smluvních vztahů.

Nad tímto faktem bych doporučila zamyslet se ostatním obcím, zda právě tohle není cesta k možné úspoře finančních prostředků. Protože mít vlastnický podíl ve firmě zajišťující veškeré komunální služby v obci evidentně není žádnou výhodou, ba naopak. Obce se tak připravují o možnost, na základě výběrového řízení, získat lepší ceny na zajištění těchto služeb.

Závěrem lze konstatovat, že v bakalářské práci byly zhodnoceny předem určené cíle. Zajištění komunálních služeb je jednou z důležitých částí v plnění veřejných úkolů a obec, s péčí řádného hospodáře, by měla dbát nejen na kvalitu a dostupnost ale hlavně i úspornost, protože i podle toho místní občané hodnotí práci obecních orgánů, tedy i zastupitelů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborné knihy

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Martin TOCAUER. *Rozpočtová skladba v roce ....: rozpočtová skladba, rozpočtová pravidla, vzory a směrnice k rozpočtu*. Praha: Acha obec účtuje, 2010. ISBN 978-80-9054-206-8

Česká republika: města a obce: tradice, historie, památky, turistika, současnost. 3. přepracované vydání. Rožnov pod Radhoštěm: Proxima Bohemia, 2016. ISBN 978-80-905393-6-5

Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách... Praha: Svaz měst a obcí České republiky, [200-]-. ISBN 978-80-906843-2-4.

Zákony

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Elektronické dokumenty

Arboria [online]. [cit. 2019-07-03]. Dostupné z: <http://www.arboria.cz/udrzba-mest-a-obci/>

Český statistický úřad [online]. 2019 [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/13002e2324>

Český statistický úřad [online]. 2018 [cit. 2019-04-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/59807269/33009618chcz.pdf/bac5548a-048b-4b04-95c2-12da4fe6cacb?version=1.3>

Jeseník [online]. [cit. 2019-06-18]. Dostupné z: <https://www.jesenik.org/cz/volny-cas-v-jeseniku/8-o-meste-jesenik.html>

FCC ENVIRONMENT [online]. [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: <https://www.fcc-group.eu/cs/ceska-republika/sluzby.html>

Hřbitovy města Olomouce [online]. [cit. 2019-07-03]. Dostupné z: [https://www.olomouc.eu/hrbitovy/uvod_\(cesky\)](https://www.olomouc.eu/hrbitovy/uvod_(cesky))

Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. [cit. 2019-03-12]. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_180724_SZ/\\$FILE/prezentace_TK_MPO%2BMZP_DEF.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_180724_SZ/$FILE/prezentace_TK_MPO%2BMZP_DEF.pdf)

Ministerstvo životního prostředí [online]. [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/news_180724_SZ

MONITOR [online]. [cit. 2019-05-20]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2019/o-aplikaci>

Statutární město Olomouc [online]. [cit. 2019-07-03]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/portal/aktuality>

Statutární město Prostějov [online]. [cit. 2019-07-03]. Dostupné z: <https://www.prostejov.eu/>

Statutární město Přerov [online]. [cit. 2019-07-03]. Dostupné z: <https://www.prerov.eu/>

Šumperk [online]. [cit. 2019-07-03]. Dostupné z: <https://www.sumperk.cz/>

Technické služby Jeseník a. s. [online]. [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: <http://www.tsje.cz/>

Technické služby města Olomouce, a. s. [online]. [cit. 2019-02-02]. Dostupné z: <https://www.tsmo.cz/>

Technické služby města Přerova [online]. [cit. 2019-03-04]. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/svetelne_znecisteni/\\$FILE/NNO_Prirucka_obce_20180911.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/svetelne_znecisteni/$FILE/NNO_Prirucka_obce_20180911.pdf)

SEZNAM ZKRATEK

a. s.	akciová společnost
Kč	korun českých
ks	kus
Obr.	obrázek
p. o.	příspěvková organizace
RUD	rozpočtové určení daní
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
Tab.	tabulka
tis.	tisíc
TS	technické služby
VO	veřejné osvětlení

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Ve Valašském Meziříčí dne 4. července 2019

Lenka Klimková

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1   Struktura požadovaných informací

Příloha č. 2   Délky, počty a rozlohy sledovaných komunálních služeb, včetně
propočtů

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Struktura požadovaných informací

Žádost o poskytnutí informace ve smyslu zákona 106/1999 Sb.,
o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Ve smyslu zákona č. 106/199 Sb., o svobodném přístupu k informacím Vás
zdvořile žádám o zpřístupnění následujících informací:

1. Místní komunikace:

- a) délka místních komunikací,
- b) délka chodníků,
- c) počet parkovišť,
- d) počet lávek a mostů,
- e) kým byla tato komunální služba pro město ..... zajišťována,
- f) jaké opravy se uskutečnily,
- g) četnost údržby.

A to jednotlivě za roky 2013 – 2017.

2. Veřejné osvětlení:

- a) počet světelných bodů,
- b) počet stožárů VO,
- c) počet rozvaděčů,
- d) počet osvětlených přechodů pro chodce,
- e) kým byla tato komunální služba pro město ..... zajišťována,
- f) jaké opravy se uskutečnily.

A to jednotlivě za roky 2013 – 2017.

3. Pohřebnictví

- a) počet hrobových míst,
- b) kým byla tato komunální služba pro město ..... zajišťována,
- c) jaké opravy se uskutečnily.

A to jednotlivě za roky 2013 – 2017.

4. Komunální odpad

- a) počet sběrných nádob na komunální odpad,
- b) počet sběrných nádob na papír,
- c) počet sběrných nádob na sklo,
- d) počet sběrných nádob na plast,
- e) počet sběrných nádob na kov,
- f) počet sběrných nádob na BIO odpad,
- g) četnost vývozu výše zmíněných nádob
- h) kým byla tato komunální služba pro město ..... zajišťována.

A to jednotlivě za roky 2013 – 2017.

1. Veřejná zeleň

- a) jednotlivé výměry udržovaných ploch,
- b) kým byla tato komunální služba pro město ..... zajišťována,
- c) jaké opravy se uskutečnily,
- d) četnost údržby.

A to jednotlivě za roky 2013 – 2017.

Příloha č. 2 Délky, počty a rozlohy sledovaných komunálních služeb, včetně propočtů

SILNICE A POZEMNÍ KOMUNIKACE

Jeseník

	2013	2014	2015	2016	2017
Místní komunikace (km)	44	44	44	44	44
Zpevněné chodníky (km)	26	26	26	26	26
celkem (km)	70	70	70	70	70
Výdaje na službu v tis. Kč	16419	14639	15311	18877	18001
Místní komunikace (km)	70	70	70	70	70
PROPOČET (v tis. Kč)	234,56	209,13	218,73	269,67	257,16

Olomouc

	2013	2014	2015	2016	2017
Místní komunikace (km)	283,944	286,778	287,286	288,786	289,344
Zpevněné chodníky (km)	346,009	349,045	352,052	352,29	353,949
celkem (km)	629,953	635,823	639,338	641,076	643,293
Výdaje na službu v tis. Kč	96323	72882	122760	95567	92720
Místní komunikace (km)	629,953	635,823	639,338	641,076	643,293
PROPOČET (v tis. Kč)	152,91	114,63	192,01	149,07	144,13

Prostějov

	2013	2014	2015	2016	2017
Místní komunikace (km)	85	85	85	85	85
Zpevněné chodníky (km)	80	80	80	80	80
celkem (km)	165	165	165	165	165
Výdaje na službu v tis. Kč	28470	20672	24938	22159	40661
Místní komunikace (km)	165	165	165	165	165
PROPOČET (v tis. Kč)	172,55	125,28	151,14	134,30	246,43

Přerov

	2013	2014	2015	2016	2017
Místní komunikace (km)	49,553	49,553	49,553	49,553	49,553
Zpevněné chodníky (km)	186,122	186,122	186,122	186,122	186,122
celkem (km)	235,675	235,675	235,675	235,675	235,675
Výdaje na službu v tis. Kč	42528	42574	33016	38085	42864
Místní komunikace (km)	235,675	235,675	235,675	235,675	235,675
PROPOČET (v tis. Kč)	180,45	180,65	140,09	161,60	181,88

Šumperk

	2013	2014	2015	2016	2017
Místní komunikace (km)	100	100	100	100	100
Zpevněné chodníky (km)	160	160	160	160	160
celkem (km)	260	260	260	260	260
Výdaje na službu v tis. Kč	23453	22531	22908	22972	25619
Místní komunikace (km)	260	260	260	260	260
PROPOČET (v tis. Kč)	90,20	86,66	88,11	88,35	98,53

VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ**Jeseník**

	2013	2014	2015	2016	2017
Světelné body (ks)	2028	2028	2028	2028	2028
Sloupy VO (ks)	1828	1828	1828	1828	1828
celkem (ks)	3856	3856	3856	3856	3856
Výdaje na službu v tis. Kč	6363	4885	5568	4335	4263
Světelné body a sloupy VO	3856	3856	3856	3856	3856
PROPOČET (v tis. Kč)	1,65	1,27	1,44	1,12	1,11

Olomouc

	2013	2014	2015	2016	2017
Světelné body (ks)	13315	13315	13315	13315	13315
Sloupy VO (ks)	12162	12162	12162	12162	12162
celkem (ks)	25477	25477	25477	25477	25477
Výdaje na službu v tis. Kč	48807	48014	47628	49968	51171
Světelné body a sloupy VO	25477	25477	25477	25477	25477
PROPOČET (v tis. Kč)	1,92	1,88	1,87	1,96	2,01

Prostějov

	2013	2014	2015	2016	2017
Světelné body (ks)	4981	4981	4981	4981	4981
Sloupy VO (ks)	4822	4822	4822	4822	4822
celkem (ks)	9803	9803	9803	9803	9803
Výdaje na službu v tis. Kč	23063	18372	18543	19406	16997
Světelné body a sloupy VO	9803	9803	9803	9803	9803
PROPOČET (v tis. Kč)	2,35	1,87	1,89	1,98	1,73

Přerov

	2013	2014	2015	2016	2017
Světelné body (ks)	5080	5080	5080	5080	5080
Sloupy VO (ks)	4810	4810	4810	4810	4810
celkem (ks)	9890	9890	9890	9890	9890
Výdaje na službu v tis. Kč	14929	14520	13566	11461	13530
Světelné body a sloupy VO	9890	9890	9890	9890	9890
PROPOČET (v tis. Kč)	1,51	1,47	1,37	1,16	1,37

Šumperk

	2013	2014	2015	2016	2017
Světelné body (ks)	4234	4234	4234	4234	4234
Sloupy VO (ks)	4035	4035	4035	4035	4035
celkem (ks)	8269	8269	8269	8269	8269
Výdaje na službu v tis. Kč	6097	6107	6219	9722	9485
Světelné body a sloupy VO	8269	8269	8269	8269	8269
PROPOČET (v tis. Kč)	0,74	0,74	0,75	1,18	1,15

POHŘEBNICTVÍ**Jeseník**

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	858	728	670	803	1058
Počet hrobových míst	2000	2030	2060	2085	2111
PROPOČET (v tis. Kč)	0,43	0,36	0,33	0,39	0,50

Olomouc

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	3365	3648	3626	3705	4183
Počet hrobových míst	25677	25677	25677	25677	25677
PROPOČET (v tis. Kč)	0,13	0,14	0,14	0,14	0,16

Prostějov

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	4088	5545	6725	6374	6770
Počet hrobových míst	11575	11575	11575	11575	11575
PROPOČET (v tis. Kč)	0,35	0,48	0,58	0,55	0,58

Přerov

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	3849	3810	4003	3798	3916
Počet hrobových míst	9096	9096	9096	9096	9096
PROPOČET (v tis. Kč)	0,42	0,42	0,44	0,42	0,43

Šumperk

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	2323	2550	2290	1879	2012
Počet hrobových míst	3762	3762	3762	3762	3762
PROPOČET (v tis. Kč)	0,62	0,68	0,61	0,50	0,53

SBĚR A SVOZ ODPADŮ**Jeseník**

	2013	2014	2015	2016	2017
Papír	3263	3007	2840	2944	3087
Sklo	512	655	461	384	385
Plasty	104	104	104	104	104
Kov	0	0	0	0	0
Komunál 110 l	68237	69597	64783	62446	61011
Komunál 1 100 l	9191	9542	9716	9007	9343
BIO 120 l	0	543	6195	8261	9602
BIO 770 l	0	0	0	24	107
celkem (km)	81307	83448	84099	83170	83639
Výdaje na službu v tis. Kč	13920	13602	12663	12958	12004
Počet sběrných nádob (ks)	81307	83448	84099	83170	83639
PROPOČET (v tis. Kč)	0,17	0,16	0,15	0,16	0,14

Olomouc

	2013	2014	2015	2016	2017
Papír	925	1098	1236	2785	2926
Sklo	947	947	976	1016	986
Plasty	966	1123	1284	3250	3447
Kov	0	0	20	30	45
Komunál	13448	13700	13814	13917	13968
BIO	6238	6554	6828	6930	7045
celkem (km)	22524	23422	24158	27928	28417
Výdaje na službu v tis. Kč	91857	90466	89809	92770	92881
Počet sběrných nádob (ks)	22524	23422	24158	27928	28417
PROPOČET (v tis. Kč)	4,08	3,86	3,72	3,32	3,27

Prostějov

	2013	2014	2015	2016	2017
Papír	235	235	239	241	251
Sklo	277	277	266	266	257
Plasty	326	327	327	337	342
Kov	0	0	0	0	0
Komunál	7320	7330	7365	7350	7360
BIO	969	1211	1461	1490	1502
celkem (km)	9127	9380	9658	9684	9712
Výdaje na službu v tis. Kč	43819	41266	41389	43430	42130
Počet sběrných nádob (ks)	9127	9380	9658	9684	9712
PROPOČET (v tis. Kč)	4,80	4,40	4,29	4,48	4,34

Přerov

	2013	2014	2015	2016	2017
Papír	291	294	303	309	324
Sklo	245	247	257	257	267
Plasty	269	273	312	312	313
Kov	0	0	0	0	0
Komunál 120 l	4814	4848	4937	5006	5057
Komunál 1 100 l	760	766	775	814	824
BIO 240 l	0	0	3500	3500	3500
BIO 1100 l	0	0	0	20	80
celkem (km)	6379	6428	10084	10218	10365
Výdaje na službu v tis. Kč	22826	26432	28100	27581	31918
Počet sběrných nádob (ks)	6379	6428	10084	10218	10365
PROPOČET (v tis. Kč)	3,58	4,11	2,79	2,70	3,08

Šumperk

	2013	2014	2015	2016	2017
Papír	199	204	240	244	249
Sklo	475	512	463	446	429
Plasty	248	248	249	249	249
Kov	2	2	2	2	2
Komunál	3188	3150	3123	3105	3095
BIO	80	80	980	1130	1250
celkem (km)	4192	4196	5057	5176	5274
Výdaje na službu v tis. Kč	11718	11652	11921	11416	12234
Počet sběrných nádob (ks)	4192	4196	5057	5176	5274
PROPOČET (v tis. Kč)	2,80	2,78	2,36	2,21	2,32

VEŘEJNÁ ZELEŇ**Jeseník**

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	16680	7521	7110	7400	8843
Výměra k sečení (v ha)	1,61	1,61	1,61	1,61	1,61
PROPOČET (v tis. Kč)	10360,25	4671,43	4416,15	4596,27	5492,55

Olomouc

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	59574	61242	62493	63899	67132
Výměra k sečení (v ha)	2,75	2,73	2,7	2,7	2,71
PROPOČET (v tis. Kč)	21663,27	22432,97	23145,56	23666,30	24771,96

Prostějov

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	47068	47976	51420	52250	44791
Výměra k sečení (v ha)	1,33	1,33	1,33	1,33	1,33
PROPOČET (v tis. Kč)	35389,47	36072,18	38661,65	39285,71	33677,44

Přerov

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	26206	25755	28301	30418	36192
Výměra k sečení (v ha)	1,95	1,95	1,95	1,95	1,95
PROPOČET (v tis. Kč)	13438,97	13207,69	14513,33	15598,97	18560,00

Šumperk

	2013	2014	2015	2016	2017
Výdaje na službu v tis. Kč	8988	10720	11285	11993	11402
Výměra k sečení (v ha)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
PROPOČET (v tis. Kč)	6913,85	8246,15	8680,77	9225,38	8770,77